Ազգ
Azg
armenian daily

4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2001 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 157 (2361)

Վանաձորում մահացու դեպք ավտոմեքենայի պայթյունից

Սեպտեմբերի 3-ին, ժամը 9-ի սահմաններում Վանաձորի Երեւանյան խճուղու թիվ 145 շենքի մոտակայքում «ԳԱԶ-69» մակնիշի 36 OL 024 պետհամարանիշի ավտոմեքենայում, որում տեղադրված էին գազի 3 տարողություններ, տեղի է ունեցել պայթյուն:

Մեքենայի վարորդ, Քարաբերդ գյուղի բնակիչ Արտաշես Միսիչյանը (ծնվ. 1934 թ.) տեղում մահացել է, իսկ երեք քաղաքացի՝ վանաձորցիներ Գառնիկ Բաղալյանը (ծնվ. 1939 թ.), Նաքելլա Գանջյանը (1985թ.) եւ Մեծ Պառնիի բնակիչ Աննա Չիլինգարյանը (1981 թ.), որ բավականին հեռու են եղել պատահարի վայրից, բեկորներից ստացել են տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներ եւ տեղափոխվել հիվանդանոց:

Լոռու մարզի արտակարգ իրավիճակների եւ քաղաքացիական պաշտպանության վարչության պետ, գնդապետ Ժորա Պողոսյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ պայթյունի պատճառները ճշտվում են:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ՕՐԱԽՆԴԻՐ

Արմենտելն անտեսեց նախարար Մանուկյանի պահանջը

Յորգուլասը երեկոյան վերադարձավ Հունաստանից

Կառավարության մի շարք զգուշացումներից, հորդորներից, պահանջներից հետո Արմենտելն, այնուամենայնիվ, թվայնացված հեռախոսակայաններում ներդրեց ռոպեավճարի կիրառումը: Ինչպես հայտնել էինք «**Ազգի**» սեպտեմբերի 1-ի համարում, կապի եւ տրանսպորտի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը հատուկ հանձնարարականով դիմել էր Արմենտելի ղեկավարությանը՝ արգելելով ռոպեավճարի կիրառումը: Այն եւս, փաստորեն, անտեսվեց:

Երեկ տեղի ունեցավ կապի համակարգն ուսումնասիրող ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովի աշխատանքային հերթական նիստը: Ավարտից հետո հանձնաժողովի նախագահ Վազգեն Մանուկյանը նշեց, որ հանրապետության ազգաբնակչության համար կապի եւ տրանսպորտի նախարարի հանձնարարական-պահանջն ավելի կարեւոր պետք է լինի, քան Արմենտելի կողմից ռոպեավճարի կիրառումը: Թե կոնկրետ ինչ էր դա նշանակում, դեռեւս պարզ չէ: Սակայն ԱԺ համապատասխան հանձնաժողովը կառավարության հետ արդեն առիթ են ունեցել հայտարարելու, որ իրենք պատրաստ են ընկերության այդ նախաձեռնությունը կասեցնելու համար, որի իրավունքն, ի դեպ, կառավարությունը 60 լիցենզիայի հետ փաստորեն վաճառել էր հունական OTE ընկերությանը:

Վազգեն Մանուկյանը հայտնեց, որ հանձնաժողովի առաջիկա նիստին որոշվել է հրավիրել Արմենտելի գործադիր տնօրեն պրն Յորգուլասին՝ հարցերը համատեղ քննարկելու նպատակով: Ի դեպ, Արմենտելի հասարակայնության հետ կապերի ծառայության պատասխանատուից տեղեկացանք, որ երեկ, երեկոյան ընկերության գործադիր տնօրենը Հունաստանից վերադարձել է եւ այսօր կներկայանա աշխատանքի: Նույն աղբյուրից մեր ստացած տվյալներով՝ թվայնացված հեռախոսակայաններում անխափան գործում է ռոպեավճարի համակարգը: Բջջային հեռախոսների, ինտերնետ ծառայությունների եւ միջազգային հեռախոսակապի սակագների փոփոխության հարց դեռեւս չի դրվել:

Իսկ ռոպեավճարի ներդրումը կանխելու նպատակով մոտակա ժամանակահատվածում կառավարության եւ ԱԺ-ի ձեռնարկելիք կոնկրետ քայլերի մասին ժամանակավոր հանձնաժողովի նախագահը ոչինչ չասաց:

Գ. Ա.

ԼՂՀ-10

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության հայտարարությունը

Արդեն 10 տարի պատմական իրողություն է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության անկախ գոյությունը: Համայն հայության բազում զոհողությունների գնով եւ արցախահայության միահամուռ կամքի արտահայտությամբ ստեղծված Արցախյան պետականությունն անցնող 10 տարիների ընթացքում ձեռք է բերել պետականության բոլոր ատրիբուտներն ու կառույցները, քաղաքացիական հասարակության ստեղծման անհրաժեշտ նախադրյալները: Դրանով իսկ ԼՂՀ-ն միջազգային հասարակայնության առաջ փաստորեն հաստատել է իր գոյությունն ու իրավունքները:

Միաժամանակ հետզհետե ամոքելով ազատագրական պատերազմի ընթացքում ստացած վերքերը, նորոգելով բնականոն կենսագործունեության համար անհրաժեշտ ենթակառույցները, ստեղծելով նորերը եւ հետզհետե ձերբազատվելով պարտադիր ռազմականացման բոլոր երեւույթներից, Արցախի իշխանությունները հատկապես վերջին տարիներին ուղեգրել են երկրի ժողովրդավարացման, դեմոկրատական ինստիտուտների հաստատման, տնտեսության ազատականացման ուղին՝ դրանում տեսնելով, իրավացիորեն, ԼՂՀ զարգացման եւ անկախության անշրջելիության իրական երաշխիքները: Հենց այդ ուղղությամբ էլ վաղը՝ սեպտեմբերի 5-ին, Արցախի ողջ տարածքում անցկացվելու են տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ, որոնք, վստահ ենք, կարեւոր հանգրվան են հանդիսանալու երկրի ամբողջական ժողովրդավարացման եւ ազատականացման ճանապարհին:

Այս համոզմամբ եւ վստահությամբ, Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը շնորհավորում է ԼՂՀ ժողովրդին ու իշխանություններին անկախության 10-րդ տարեդարձի կապակցությամբ, հաջողություն է մաղթում առաջիկա ընտրություններում եւ եւս մեկ անգամ իր պատրաստակամությունն է հայտնում հնարավոր միջոցներով նպաստելու Արցախի հզորացման եւ բարգավաճման գործին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Պուտինի այցի ընթացքում ստորագրվելու է տնտեսական գործակցության 10-ամյա ծրագիր

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի պետական պարտքի դիմաց համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծման կամ ռուսական կողմին բաժնետոմսերի մի մասը փոխանցելու համար առաջին հերթին ընտրվել են «Մարսը» եւ Մաթեմատիկական մեքենաների ինստիտուտի երկու ձեռնարկությունները: Այս մասին սեպտեմբերի 2-ին Երեւանի «Զվարթնոց» օդանավակայանում հայտնեց ՀՀ պաշտպանության նախարար, ՀՀ Անվտանգության խորհրդի քարտուղար, հայ-ռուսական միջկառավարական հանձնաժողովի համանախագահ Սերժ Սարգսյանը: «Մնացածների մասով պայմանավորվածությունները եւ սեփականության ձեւերը այլ են լինելու», նշեց Ս. Սարգսյանը: Ըստ նրա, ռուսական կողմը հետաքրքրված է շատ ձեռնարկություններով, մասնավորապես Քաջարանի պղնձամոլիբդենային կոմբինատով եւ «Նաիրիտով»:

ՌԴ փոխվարչապետ Իլյա Կլեբանովի հետ հանդիպմանը քննարկվել են Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինի սեպտեմբերի 14-16 Հայաստան կատարելիք այցի հետ կապված հարցերը: Համապատասխան պաշտոնյաներին հանձնարարվել է ստորագրվելիք փաստաթղթերը վերջնական տեսքի բերել մինչեւ սեպտեմբերի 10-ը:

Երեւանում ստորագրվելիք փաստաթղթերից Սերժ Սարգսյանը կարեւորեց երկու երկրների տնտեսական համագործակցության 10-ամյա ծրագիրը: Ստորագրվելու է նաեւ ՀՀ-ի կողմից Ռուսաստանում ադամանդներ ձեռք բերելու մասին համաձայնագիրը, որը Ռուսաստանը որեւէ երկրի հետ առաջին անգամ կնքելու է 5 տարով:

«Հյուրիեթի» ընթերցողները փոխել են իրենց դիրքորոշումը

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Հյուրիեթ» թերթի ինտերնետային էջում շարունակվում է հարցումը հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովի նկատմամբ ընթերցողների դիրքորոշման շուրջ: Դրական արձագանքների անկման արդյունքում «Ի՞նչ եք մտածում Հայաստանի եւ Թուրքիայի առաջադեմ ներկայացուցիչների մասնակցությամբ Ժնեւում սկսված երկխոսության գործընթացի վերաբերյալ» հարցադրման պատասխանների ցուցանիշները սեպտեմբերի 3-ի դրությամբ հետեւյալն են. մասնակցել է 2458 ընթերցող, դրական պատասխան է տվել 880 (35.8%) մարդ, դեմ է եղել՝ 1018-ը (41.4%): Մինչդեռ օգոստոսի 29-ի դրությամբ ցուցանիշները հետեւյալ տեսքն ունեին. կողմ՝ 789 (38.5%), դեմ՝ 757 (36.9%), ձեռնպահ 506 (24.7%) մարդ:

Մինչեւ տարեվերջ Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումը չի բացառվում

Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի արտաքին կապերի գծով պատասխանատու Նովրուզ Մամեդովը «Շարղ» գործակալությանն ասել է, որ մինչեւ տարեվերջ հնարավոր է Ադրբեջանի եւ Հայաստանի նախագահների նոր հանդիպում: «Կարծում եմ, այդպիսի հանդիպում անպայման կկայանա», նշել է Մամեդովը: Վերջինս ադրբեջանական «525» թերթին տված հարցազրույցում ասել է, որ «Ադրբեջանը սպասում է ԵԱՀԿ ՄԽ համանախագահների հոկտեմբերյան այցելությանը տարածաշրջան, հույսով, որ նրանք կբերեն ԼՂ հակամարտության կարգավորման նոր առաջարկություն»:

Ինչպես հայտնի է, ԵԱՀԿ ՄԽ-ում ամերիկյան համանախագահ Ք. Քավանոյին փոխարինել է Ռ. Պերինան: Վերջինս, որ Մոլդովայում ԱՄՆ դեսպանն է եւ Քիշնեւում իր դիվանագիտական առաքելությունը կշարունակի մինչեւ նոյեմբերի 1-ը, արդեն սեպտեմբերի կեսերին Վիեննայում կհանդիպի ՄԽ-ում ռուս եւ ֆրանսիացի համանախագահներ Ն. Գրիբկովին եւ Ֆ. դը Սյուրմեյնին: Ենթադրվում է, որ հոկտեմբերի կեսերին համանախագահները կժամանեն տարածաշրջան: Քանի որ օգոստոսի 27-ից Ք. Քավանոն պաշտոնապես արդեն չի իրականացնում ԵԱՀԿ ՄԽ-ում ամերիկյան համանախագահողի պարտավորությունները, իսկ Ռ. Պերինան, ինչպես նշեցինք, միայն նոյեմբերի 1-ից կանցնի «ղարաբաղյան առաքելությանը», դեռեւս Մոլդովայում ԱՄՆ դեսպանի փոխարեն ԵԱՀԿ ՄԽ-ում Ն. Գրիբկովի եւ Ֆ. դը Սյուրմեյնի հետ կհամագործակցի ՄԽ-ում ամերիկյան փոխհամանախագահ Ք. Հիլասը:

Թ. Հ.

Սերգեյ Իվանովը կգա 13-ին

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 13-ին պաշտոնական այցով Երեւան կժամանի ՌԴ պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովը: Այս մասին հայտնեցին ՌԴ-ում ՀՀ դեսպանության մամուլի ծառայությունից:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Անկախության տոն, որ բոլորինն է

ԵՂԻՇԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

ԼՂՀ պետական անկախության 10-ամյակի կապակցությամբ սեպտեմբերի 1-ին ԼՂՀ Ազգային ժողովի նիստերի դահլիճում տեղի ունեցավ հանդիսավոր նիստ, որին մասնակցում էին հանրապետության ղեկավարները, խորհրդարանի պատգամավորներ եւ կառավարության անդամներ, զինվորական գերատեսչության բարձրագույն ներկայացուցիչներ, Արցախյան շարժման նշանավոր գործիչներ, հյուրեր Հայաստանի Հանրապետությունից եւ արտերկրից:

Նիստը բացեց ԱԺ խոսնակ Օլեգ Եսայանը:

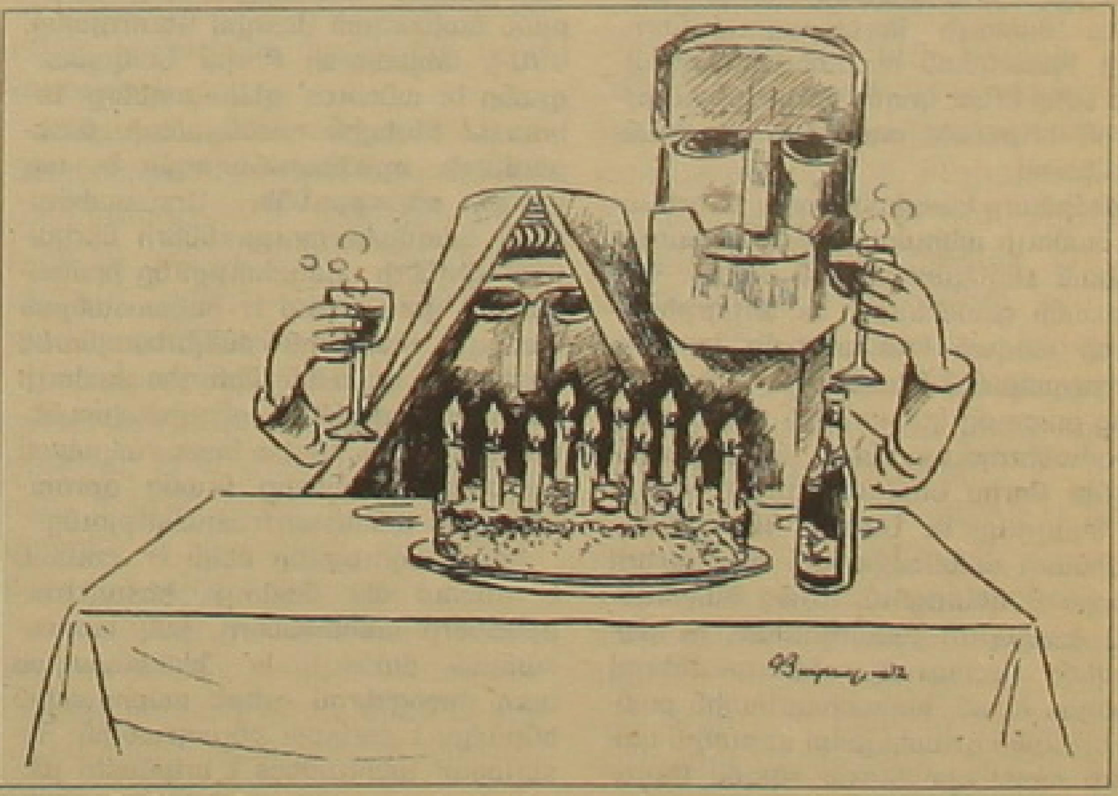

ԼՂՀ պետականության կերտման ճանապարհին ձեռք բերված նվաճումների ու Արցախի ռազմաքաղաքական եւ սոցիալ-տնտեսական ներունակության մասին զեկուցումով հանդես եկավ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը:

Տես • էջ 3

ՍՏԵՓԱՆԱՎԱՆ

ՀՌԱԿ ներկայացուցիչները Վ. Թեքեյանի անվան դպրոցում

Սեպտեմբերի 1-ին Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության անդամներ Գառնիկ Հովակիմյանը, Մեխակ Գեւորգյանը եւ ՀՎ գրասենյակի աշխատակից Կարեն Կակոյանն այցելեցին Լոռու մարզի Ստեփանավան քաղաքի Վահան Թեքեյանի անունը կրող թիվ 6 միջնակարգ դպրոց, որտեղ, մասնակցելով կրթօջախի սաների կազմակերպած նոր ուսումնական

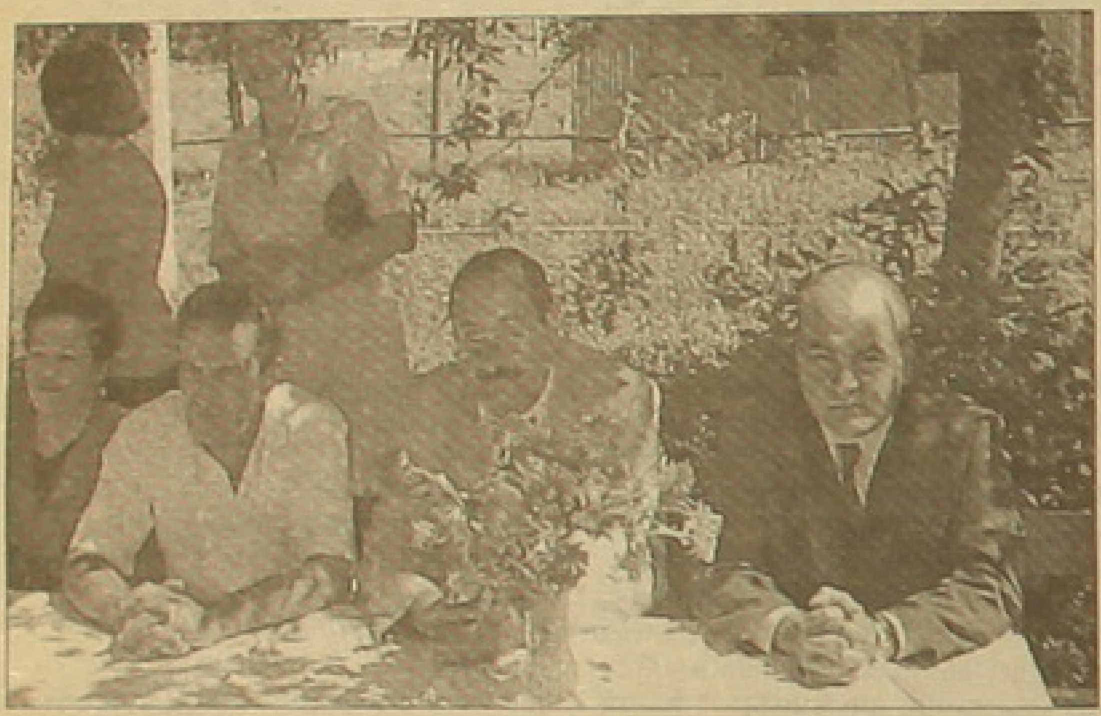

տարվա առաջին օրվան նվիրված միջոցառմանը, ՀՌԱԿ ՀՎ-ի կողմից առաջին դասարանցիներին նվիրեցին դպրոցական պայուսակներ՝ իրենց անհրաժեշտ գրենական պիտույքներով: Շնորհավորելով դպրոցի աշակերտներին եւ ուսուցչական անձնակազմին նոր հազարամյակի առաջին ուսումնական տարվա կապակցությամբ, ՀՎ անդամ Գառնիկ Հովակիմյանը նշեց, որ ՀՌԱԿ-ը կարեւոր արժեքներից է համարում հասարակության կրթությունը եւ նրա կենսամակարդակի բարձրացումը:

Դպրոցականներին լավատեսություն հորդորելով՝ Մեխակ Գեւորգյանը ցանկացավ նրանց ուսման մեջ հասնել մեծ հաջողությունների, խորը գիտելիքների ձեռքբերումների եւ համոզմունք հայտնեց, որ նրանք իրենց ավանդն ու ներդրումը կունենան բարգավաճ հայրենիք կառուցելու գործում:

Շնորհակալություն հայտնելով ՀՌԱԿ անդամներին նվիրատվության համար՝ դպրոցի տնօրեն Վոլոդյա Մարտիրոսյանն ասաց, որ դպրոցում սովորում է 203 աշակերտ, եւ այն համալրված է բարձրակարգ մանկավարժներով: Դպրոցում միակ դժվարությունը տարածքային չափերի անբավարարությունն է: Վոլոդյա Մարտիրոսյանը հույս հայտնեց, որ առաջիկայում սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի աջակցությամբ դպրոցի համար կկառուցվի նոր շենք, որը հնարավորություն կընձեռի ավելի շատ աշակերտներ ընդունել: Միջոցառման ավարտից հետո, արդեն ըստ ավանդույթի, տնօրենի նախաձեռնությամբ բոլոր առաջին դասարանցիները մկրտվեցին քաղաքի Սբ. Սարգիս եկեղեցում:

Միջազգային կազմակերպությունները դժգոհ են իրենց գործունեության լուսաբանումից, մամուլը՝ նրանց գործելաձեւից

Արդեն 7-8 տարի է, որ Հայաստանում իրենց գործունեությունն են ծավալել շուրջ 3 տասնյակ միջազգային կազմակերպություններ՝ դոնոր, մարդասիրական, ընկերային, առողջապահական եւ այլն: Հայաստանում նրանցից շատերն օգտակար աշխատանք են տանում տարբեր բնագավառներում, սակայն, ինչպես նշեցին սեպտեմբերի 1-2-ը Ծաղկաձորի գրողների տանը կայացած սեմինարի ընթացքում նրանց ներկայացուցիչներից շատերը, մամուլն անհրաժեշտ չափով ու խորությամբ չի լուսաբանում նրանց գործունեությունը, այնինչ հատկապես զարգացման ծրագրերի իրականացման լայն լուսաբանումն անհրաժեշտ է հասարակությանն իրազեկ դարձնելու եւ ուսուցանելու տեսակետից: Այս տեսակետներին առարկելու որոշ կողմեր ունեին անշուշտ մամուլի ներկայացուցիչները, ինչը քննարկման ու բանավեճերի առիթ տվեց երկու կողմի ներկայացուցիչներին՝ երկուստեք օգտակար եզրահանգումներով:

Սեմինարը կազմակերպվել էր Երեւանի մամուլի ակումբի, ՄԱԿ-ի հասարակական տեղեկատվության բաժնի Հայաստանի գրասենյակի եւ Ֆրիդրիխ Էբերտի անվան հիմնադրամի կողմից: Հաջորդական 3 նիստերի ընթացքում, որոնց բացումը կատարեցին վերոհիշյալ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ Բորիս Նավասարդյանը, Վալերի Տկաչուկը եւ Նաիրա Գեւորգյանը, սեմինարի մասնակիցներն ու հյուրերը լսեցին 6 զեկուցում, որոնց հաջորդեցին ծավալուն քննարկումներ ու բանավեճ: Ուշագրավ զեկուցումներով հանդես եկան Համաշխարհային բանկի Երեւանի գրասենյակի արտաքին կապերի պատասխանատու Վիգեն Սարգսյանը, Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան հասարակական կապերի պատասխանատու Ջոն Բալյանը, ՄԱԿ-ի հասարակական տեղեկատվության բաժնի ընթերակա Արմինե Հալաջյանը, ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի տեղեկատվական գծով պատասխանատու Գոհար Ավագյանը եւ «Ազգ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը: Երեւանի մամուլի ակումբի փորձագետ Աշոտ Մելիքյանը ներկայացրեց միջազգային կազմակերպությունների գործունեության մասին հայաստանյան լրագրողների շրջանակում անցկացրած հարցման արդյունքները: Քննարկումներում առավել աշխույժ էին հայտնի հրապարակախոս Վալերի Այդինյանը, «Գոլոս Արմենիի» թերթի աշխատակից Մարինա Գրիգորյանը, Բաց հասարակության ինստիտուտից Լարիսա Մինասյանը, «Նոյյան տապան» գործակալությունից Սամվել Խաչատրյանը, ԵՄԱ-ից Էլինա Պողոսբեկյանը, Հայաստանի ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը, ԵՄԱ-ի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը եւ անշուշտ՝ զեկուցողները: Երկուստեք հնչեցին գործելաձեւի, մոտեցումների, պրոֆեսիոնալիզմի եւ այլ կարգի թերություններ: Արտասահմանյան կազմակերպությունների ներկայացուցիչների դժգոհությունը հիմնականում վերաբերում էր հայաստանյան մամուլի հարցերին մակերեսայնորեն մոտենալու փաստին, մինչդեռ մամուլի ներկայացուցիչներն ընդդիմախոսներին ցույց էին տալիս հասարակական կարծիքի տեսակետից նրանց գործունեության անհետաքրքրականությունը:

Եզրակացությունը մեկն էր՝ շուկան է որոշում մեր մամուլի հետաքրքրությունների սահմանները, իսկ հայաստանյան մամուլն իր ֆինանսական սուղ միջոցներով գրեթե ամբողջովին ենթակա է շուկայի թելադրանքին: Հետեւաբար անհրաժեշտ է երկուստեք աշխատել հասարակության համար ավելի ընկալելի դարձնելու իրենց գործունեությունը:

Ս. Դ.

ԱՍՈՒԼԻՍ

Հայ-թուրքական վաղեմի թշնամանքը՝ շվեյցարացի դատավորի դատին հանձնված

Շվեյցարահայ ճարտարապետ, Ցյուրիխի ճարտարագիտական համալսարանի դոցենտ Սարգիս Շահինյանը մի քանի տարի առաջ բողոքով ներկայացավ շվեյցարական դատարան ընդդեմ այդ երկրում գործող թուրքական 8 միությունների:

1995-ի հունվարի 1-ից ի վեր Շվեյցարիայի քրեական օրենսգրքում ընդգրկված է հակառասիստական մի հոդված՝ թիվ 261-ը, համաձայն որի ռասայական խտրականության բոլոր դրսեւորումներն այդ երկրում պատժելու են տուգանքով ու բանտարկությամբ: Օրենքն առ այսօր գործում է, եւ այս օրենքին հիմնվելով է նաեւ, որ 1995-ից ի վեր շվեյցարական իշխանությունները պարբերաբար քննարկել են հայերի ցեղասպանության ճանաչման հարցը: Այս օրենքի ընդունման հանգամանքով քաջալերված շվեյցարահայերը 1995-ի ապրիլի 24-ին ստորագրահավաք կազմակերպեցին՝ նպատակ ունենալով դիմել շվեյցարական Ազգային խորհրդին եւ բողոքարկել վերջինի ընդունած «ողբերգական պատահարներ» ձեւակերպումը: Խորհրդին ներկայացված 5000 ստորագրությունը պատճառ դարձավ, որ շվեյցարական իշխանությունների այս օղակում մի նոր քննարկում ծավալվի: Քննարկման հայանպաստ տրամադրության հետեւանքով անմիջապես աշխուժացան տեղի թուրքական կազմակերպությունները, որոնք հրապարակային ելույթներ էին ունենում՝ ժխտելով հայերի ցեղասպանության փաստը: Ի պատասխան՝ Շվեյցարիայում գործող հայկական կազմակերպությունները հրապարակորեն հայտարարեցին իրենց իրավունքների, ազգային արժանապատվության ոտնահարման մասին. նրանց միացան նաեւ շվեյցարական մի շարք կազմակերպություններ: Շվեյցարական հողում ծագած հայ-թուրքական լարվածության հետեւանքով գործը հայտնվեց դատարանում, սակայն հայկական կողմի պահանջն այդպես էլ չբավարարվեց:

Առաջին բողոքը, որ դիմումի ձեւով ներկայացվեց Բեռնի դատարան՝ «Շվեյցարիա-Հայաստան» ընկերության կողմից, լոկ սկիզբն էր. դրա մերժումը պատճառ դարձավ, որ շվեյցարահայ 2 քաղաքացիներ՝ Սարգիս Շահինյանն ու Արամ Զամբագյանը, արդեն անհատական նախաձեռնությամբ դիմեն շվեյցարական դատարան: Պահանջը նույնն էր. հիմնվելով քրեական օրենսգրքի 261-րդ հոդվածին՝ ճանաչել հայերի ցեղասպանությունը: Բողոքարկուները թուրքական միություններից պահանջում են չխեղաթյուրել պատմական փաստերը, չապակողմնորոշել հասարակական կարծիքը Շվեյցարիայում, չընդդիմանալ այդ երկրի իշխանությունների կողմից 1915-ի ցեղասպանության՝ «որպես մարդկության դեմ գործված մեծագույն հանցագործության» ընդունմանը:

Սա է Շվեյցարիայում ընթացող այդ դատավարության հակիրճ նախապատմությունը: Ներկայումս ո՞ր փուլում է այս գործը: Սարգիս Շահինյանը, որ երեկ, դատական նիստի սկսվելուց 1 օր առաջ, դեռեւս Երեւանում էր, լրատվամիջոցներին ասուլիսի էր հրավիրել՝ գործի ընթացքը ներկայացնելու: Դատավարությունը տեղի է ունենալու Բեռնում, ուր 2 շվեյցարահայերը հանդես են գալու ընդդեմ 17 թուրքի՝ Շվեյցարիայում գործող 8 միությունները ներկայացնող: Շահինյանը գիտակցում է, որ իրենց սպասում է դժվարին պայքար, քանի որ թուրքերի թիվը Շվեյցարիայում 40-50 հազար է՝ ի հակակշիռ մի քանի հազարը չգերազանցող հայ համայնքի: Թուրքական կողմն, անհրաժեշտության դեպքում, կարողանում է քաղաքական ու տնտեսական ճնշումների լծակները գործի գցել ու պաշտպանել սեփական շահերը: Այստեղ «փոքր» դեր չեն խաղում նաեւ Շվեյցարիայի եւ Թուրքիայի դիվանագիտական սերտ կապերը, ինչը չես ասի Հայաստան-Շվեյցարիա դիվանագիտական թույլ հարաբերությունների մասին: Թուրքական ուժեղ հակազդեցության ակնառու վկայությունը հայերի ցեղասպանության ճանաչման օրինագծի տապալումն էր շվեյցարական խորհրդարանում, այս տարվա մարտին. խորհրդարանականների վրա գործադրված ուղղակի եւ անուղղակի ճնշումներից ձայների 70 կողմ եւ 73 դեմ հարաբերակցությամբ օրինագիծը մերժվեց: Սարգիս Շահինյանը չի հավատում, թե դատարանն էլ լիովին անկողմնակալ է լինելու. նրա հավաստմամբ՝ «այս գործում չեզոքներ չկան, եւ դատախազն արդեն իսկ անելանելի վիճակում է»: «Ազգի» հարցին, թե որքա՞ն է մեծ դատը շահելու հավանականությունը, շվեյցարահայ ճարտարապետը պատասխանեց. «Մեր շանսերն են՝ 50-ն ընդդեմ 50-ի»: Նա տեղեկացրեց նաեւ, որ հայկական կողմի շահերը դատարանում ներկայացնելու է Բեռնի հեղինակավոր փաստաբաններից մեկը՝ դոկտոր Ֆրանչեսկո Բերտոսոն: Դատարանն իր որոշումը կհայտնի ճիշտ 1 շաբաթ անց, ինչի վերաբերյալ Շահինյանը տեղյակ կպահի հայաստանյան լրատվամիջոցներին:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Բ.Ֆանարջյանի անվան ուռուցքաբանության գիտական կենտրոնը համալրվեց նորագույն սարքավորմամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի Բ. Ֆանարջյանի անվան ուռուցքաբանության գիտական կենտրոնի ճառագայթային թերապիայի բաժանմունքը համալրվեց սիմուլյատոր կոչվող բժշկական նորագույն սարքավորմամբ: Այն հնարավորություն է տալիս հստակեցնել հիվանդության օջախի տեղակայումը եւ ապահովում է հիվանդի ճառագայթային բուժման նախապատրաստումը, մի բան, որը չունեն ներկայումս օգտագործվող ռենտգենյան ապարատները:

Մասնագետները նշում են, որ եթե հիվանդի նախաճառագայթային պատրաստումը ճիշտ է կատարվում, ինչը նոր բժշկական սարքավորման օգտագործման դեպքում հնարավոր է, բուժման արդյունավետությունը 30 տոկոսով բարձրանում է: Այն օրական կարող է սպասարկել 8-10 հիվանդի:

Նորագույն բուժսարքավորումը, որի արժեքը 800 հազար դոլար է, ձեռք է բերվել Ատոմային էներգետիկայի միջազգային գործակալության (ԱԷՄԳ) հետ 1998 թվականից համատեղ իրականացվող ծրագրի շրջանակներում:

Նշենք, որ կենտրոնը ԱԷՄԳ-ի հետ իրականացնում է նաեւ 2 մլն 200 հազար դոլար արժողությամբ երկրորդ ծրագիրը, որով ձեռք կբերի էլեկտրոնային արագացուցիչ եւ համակարգչային տոմոգրաֆ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ուրացիկ

Քաղաքական ուժերի ուշադրությունն այսօր սեւեռված է քաղաքական մեծամասնություն կազմող «Միասնություն» դաշինքում ստեղծված իրավիճակին: Եթե նախկինում հստակ երեւում էր, որ դաշինքի երկու թեւերն են գտնվում բախումների առանցքում, ապա ՀԺԿ-ից մի քանի պատգամավորների հեռանալուց հետո հակադիր կողմերի միջեւ համամասնությունը փոխվել է ի վնաս նույն ՀԺԿ-ի, որն այսօր խորհրդարանում ներկայացվում է ընդամենը 9 պատգամավորով: Իսկ դա նշանակում է, որ, որքան էլ տարօրինակ է, «Միասնություն» դաշինքը լուծարման հայտարարություն չի անելու, քանի որ ներկայումս այն պահպանելու ավելի մեծ հնարավորություն է ստեղծվել, քան եղել է երբեւէ: Պայմանների առանձնահատկություններից մեկը միայն այն է, որ պահպանման դեպքում փոփոխվելու է ոչ միայն ուժերի հարաբերակցությունը, այլեւ դաշինքի բովանդակությունն ու ձեւը:

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Հիբրիդ, որ կոչվում է «Միասնություն»

ՀԺԿ-ն պաշտոնապես դուրս է հայտարարված

պատրաստակամության մասին, քանի որ իշխանական վերնախավում լուրջ լծակների պահպանման խնդիր ունեն՝ ի դեմս ԱԺ խոսնակի եւ փոխխոսնակի: Հակառակ պարագան ՀՀԿ-ի համար նույնքան անընդունելի կլինի, որքան մինչեւ ՀԺԿ-ի պառակտումը եղած վիճակը, քանի որ այդ դեպքում դարձյալ առկախված կլինի դաշինքի փաստացի գոյությունը: Այս տարբերակը, սակայն, քիչ հավանական է, եթե նկատի առնենք ՀԺԿ-ից հեռացած պատգամավորնե- հասկանան, որ դաշինքում փաստորեն իրենք անելիք չունեն եւ իրենց կողմից պարզ հայտարարեն, որ դուրս են գալիս «Միասնությունից»: Առավել եւս, որ այնտեղ ընթացող կարեւոր գործընթացներում նրանց քիչ-քիչ մոռանում են:

Երեկ կայացավ ԱԺ «Միասնություն» խմբակցության նիստը, որին, սակայն, ՀԺԿ պատգամավորները չէին մասնակցում: Խմբակցության նախկին եւ ՀԺԿ ներկա քարտուղար Վարդան Մկրտչյանը նիստին իրենց ծառում: Առավել եւս, որ նախկին ՀԺԿ պատգամավորները պատրաստակամություն են հայտնում նոր կուսակցություն ձեւավորելու: Սակայն անգամ այդ դեպքում խնդիրը լուծված համարել չի կարելի: Խորհրդարանում «Միասնություն» դաշինքը քաղաքական մեծամասնություն է կազմում, եւ ստատուս քվոյի համաձայն ինքն է ե՛ւ ԱԺ ղեկավարության, ե՛ւ հանձնաժողովների նախագահների ընտրման կնքահայրը: Եթե դաշինքը լուծարվում է, տրամաբանորեն պետք է լուծարվի նաեւ համանուն խմբակցությունը, որը ոչ այլ ինչ է, քան խորհրդարանի լուծարման լուրջ գործոն, լավագույն դեպքում՝ ձեւավորված ղեկավարության եւ համամասնությունների փոփոխություն: Հենց այս խնդիրն է այսօր ծառացած ինչպես «Միասնության», այնպես էլ բոլոր խորհրդարանական ուժերի առջեւ:

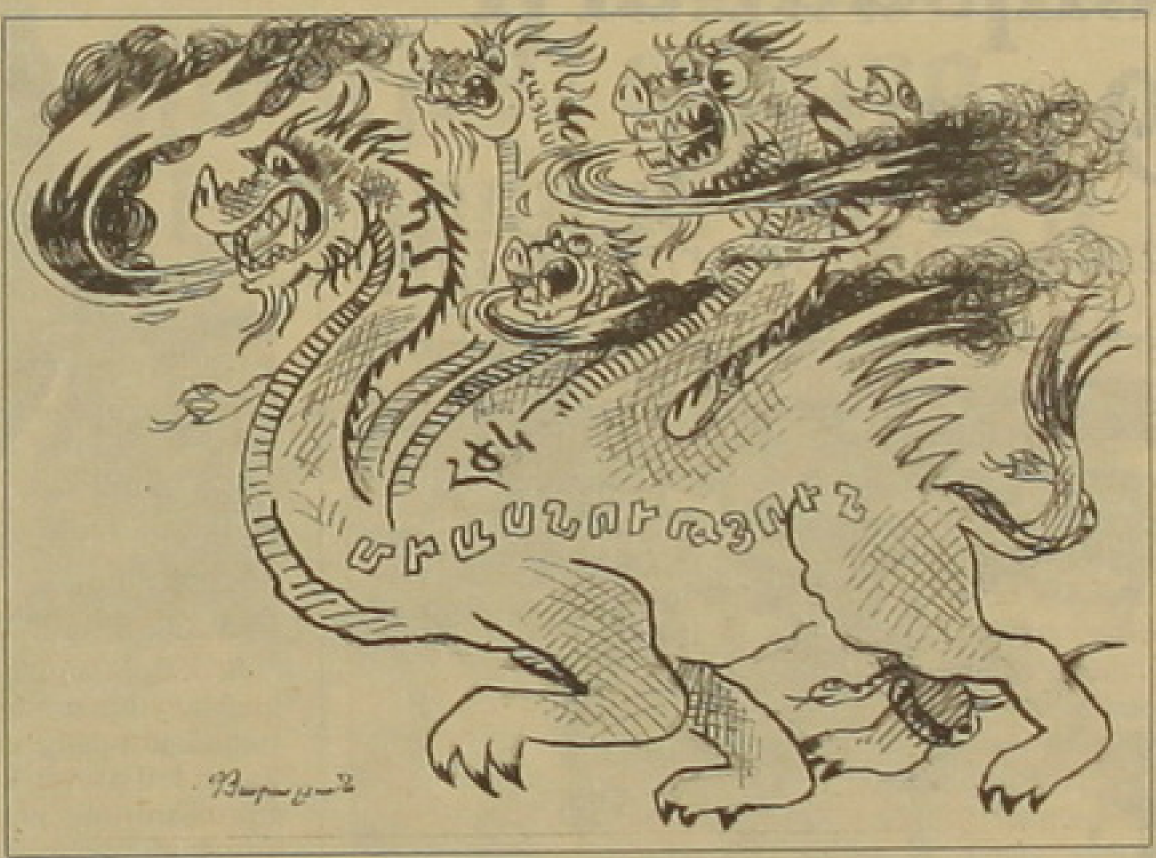

Որքան էլ ՀԺԿ-ն այսօր ձգտի պառակտված տեսնել դաշինքը, դա այլեւս իրատեսական չէ. ժողովրդականները փոքրամասնություն են, իսկ մեծամասնության ընդունած որոշումներն ու ցանկությունները բոլոր դեպքերում թելադրվում են փոքրամասնությանը: Եվ խաղի կանոնների համաձայն, եթե վերջիններիս համար դրանք սկզբունքորեն անընդունելի են, նրանք պարզապես դուրս են գալիս ազդեցության ոլորտից՝ կամ ստեղծելով առանձին քաղաքական միավորում, կամ ընդհանրապես դուրս գալով քաղաքական պայքարից:

Այս պայմաններում ՀԺԿ-ին այլեւս ոչինչ չի մնում անելու, քան ընտրել երկու ճանապարհներից մեկը: Եթե նկատի առնենք նրա ձգտումները դեպի արմատական ընդդիմության քաղաքական ուժերը, ապա հասկանալի է՝ երկրորդ տարբերակը ՀԺԿ-ի համար պարզապես անհեռանկարային է:

ՀՀԿ-ն եւ ՀԺԿ-ից դուրս եկած պատգամավորները կարող են եւ անպայման առիթը կունենան հրապարակավ պնդելու, որ հանձինս իրենց «Միասնությունը» պահպանվելու է: Նախկին ՀԺԿ-ականները գուցե նույնիսկ հայտարարեն կառավարության գործունեության համար պատասխանատվություն ստանձնելու իրենց պատրաստակամության մասին ... րի քայլի տրամաբանությունը: Ուշադրություն դարձնենք՝ այդ մարդիկ դուրս եկան ոչ թե դաշինքից, այլ սոսկ ժողովրդական կուսակցությունից: Մի կողմից դա ՀԺԿ-ի արմատական ընդդիմություն դառնալու քաղաքականությանն ընդդիմանալ էր նշանակում, մյուս կողմից՝ ՀՀԿ-ի հետ չփման առանցքները դաշինքի մակարդակով չկորցնելու հնարավորություն: Եթե նախկին ՀԺԿ-ականները որեւէ ցանկություն չունենային պատասխանատվությունը բաժանելու ՀՀԿ-ի հետ, պարզապես դուրս կգային դաշինքից, ինչը չեն կատարել, իսկ իրենց հայացքներով շատ ավելի իշխանամետ են, քան ընդդիմադիր:

Ամեն դեպքում չնայած դաշինքում հարաբերությունների որոշակիորեն հստակեցման միտումներին, այդ ուղղությամբ հսկայական անելիքներ կան: Նախ ՀԺԿ-ականները պիտի չմասնակցելը բացատրեց նրանով, որ ՀԺԿ թեւին պարզապես չէին հրավիրել: Խմբակցության ՀՀԿ թեւից չկարողացանք պարզել՝ ՀԺԿ-ականներին իսկապե՞ս չէին հրավիրել: Եթե Մկրտչյանը չի սխալվում, ապա ՀՀԿ-ն եւ նախկին ՀԺԿ-ական պատգամավորներից կազմված խումբը պարզ հասկացնում են ՀԺԿ-ին, որ դաշինքում նա այլեւս անելիք չունի, որովհետեւ «Միասնությունում» կարող են յոլա գնալ առանց նրանց էլ:

Սակայն այստեղ որոշակի թյուրիմացություն է առաջանում: «Միասնություն» դաշինքը ձեւավորվել է ՀՀԿ-ՀԺԿ համաձուլվածքով, այսինքն՝ այն գոյություն կարող է ունենալ միայն այս տեսքով: Եթե կողմերից մեկն անգամ պառակտվում է, նրա թեւերից մեկի հետ նոր դաշինքի ձեւավորումը նոր քաղաքական պրոցես է ենթադրում, որը կարող է նշանակել եղած դաշինքի վերջնական լուծարում:

ԱԺ խոսնակ Արմեն Խաչատրյանը եւ փոխխոսնակ Գագիկ Ասլանյանը դուրս գալով ՀԺԿ-ից, փաստորեն այլեւս չեն ներկայացնում այդ ուժը, որը հենց ինքն էր նրանց առաջադրել պաշտոններում: Այս երկու գործիչների կարգավիճակն այսօր անորոշ է. ՀԺԿ-ն պետք է հետ կանչի իր առաջադրած թեկնածուներին, սակայն, փոքրամասնություն կազմելով, շատ լավ հասկանում է, որ կարող է եւ ձախողել, քանի որ Խաչատրյանին եւ Ասլանյանին ՀՀԿ-ն եւ ՀԺԿ-ից դուրս եկած պատգամավորները կվերահաստատեն՝ նախապես գալով ընդհանուր հայտարարի: Դա արդեն նոր մեծամասնության ձեւավորման ռեալ քայլ կլինի, որը, սակայն, խորհրդարանից դուրս հենարան չի ունենա: Այսինքն՝ կձեւավորվի մի միավորում, որը ժողովրդի քվեն չի ստացել: Հենց այստեղից է, որ ՀԺԿ-ն եւ նրան սատարող նախկին ՀԺԿ-ականները կփորձեն պահպանել «Միասնություն» անվանումը, գոնե իրավական հարթության մեջ խնդիրներ չառաջացնելու նպատակով:

Գուցե հենց դա է պատճառը, որ արդեն երեք անգամ տապալվել է «Միասնություն» դաշինքի քաղաքական խորհրդի նիստը, որտեղ դաշինքի պահպանման խնդրի քննարկումը պարզապես կասկած չի հարուցում:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Անկախության տոն, որ բոլորինն է

Սկիզբը էջ 1

Անկախության անցած տասը տարիները հաստատեցին մեր գոյատեւման պատմական անհրաժեշտությունը, նշեց հանրապետության ղեկավարը: Վերլուծելով ԼՂՀ բարգավաճման հեռանկարները, Ա. Ղուկասյանը դրանք գտավ իրատեսական: Նախագահը հանրապետությունը ձեւավորող քաղաքական դաշտը համարեց հասարակական-քաղաքական առաջընթաց:

Վերարժեքավորելով տասնամյա անկախության ընթացքում ունեցած հաղթանակներն ու կորուստները, Ա. Ղուկասյանը դրանք դիտարկեց իբրեւ մեր ազգային նպատակներին տանող անշեղ ուղու կարեւորագույն ու խիստ գնահատելի քաղաքներ:

ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը հանդիսավոր նիստի մասնակիցներին ներկայացրեց ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի շնորհավորական ուղերձը ԼՂՀ պետական անկախության 10-ամյակի առթիվ:

Ելույթ ունեցան նաեւ ԼՂՀ պաշտպանության նախարար, գեներալ-լեյտենանտ Սեյրան Օհանյանը, Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արքեպիսկոպոս Մարտիրոսյանը, ուրիշներ:

Արցախի պետական տոնի կապակցությամբ մի մեծ խումբ ազգային գործիչներ ու մտավորականներ ԼՂՀ նախագահի հրամանագրով արժանացան շքանշանների ու մեդալների: Նրանց մի մասին պարգեւները նիստում անձամբ հանձնեց Ա. Ղուկասյանը:

▼▼▼

Սեպտեմբերի 2-ին տոնական միջոցառումները սկսվեցին զինվորական շարայուների մարշով՝ Ստեփանակերտի կենտրոնական փողոցներով: Իսկ ժամը 11-ին կառավարական ավտոշարասյունը մեկնեց Ստեփանակերտի հուշահամալիր՝ հարգանքի տուրք մատուցելու արցախյան գոյատեւման նահատակվածների հիշատակին: Կառավարական շախմբի հետ էին նաեւ Երեւանից ժամանած ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին 2-րդ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը, ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը, պատվարժան հյուրեր սփյուռքից:

ՀՀ եւ ԼՂՀ նախագահները ծաղկեպսակներ դրեցին հուշահամալիրի պատվանդանին եւ ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի առաջին նախագահ, վաղամեռիկ Արթուր Մկրտչյանի գերեզմանին: Այնուհետեւ կառավարական ավտոշարասյունը բարձրաստիճան հյուրերի հետ մեկնեց Շուշի, որտեղ նույնպես տեղի ունեցան տոնական միջոցառումներ:

Տասը տարի առաջ, երբ հռչակվեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը, Շուշին գտնվում էր ադրբեջանցիների ձեռքին եւ սպառնալիքներ էր տեղում Ստեփանակերտի գլխին: Տասը տարի հետո, նույն օրն այստեղ հայկական «Քոչարին» էր թնդում ու դեռեւս պատերազմի ժամանակվանից մնացած Շուշիի ավերակները զրնգում էին հայ երգի ելեւէջներից:

Հայաստանի եւ Արցախի պետական ղեկավարները, հյուրերը ծաղիկներ դրեցին զորավար Վազգեն Սարգսյանի հուշարձանին:

Բարձրաստիճան հյուրերը մասնակցեցին նաեւ հայ գրականության դասական Մուրացանի հուշարձանի վերաբացմանը գրողի անունը կրող պուրակի բակում: Խորհրդային տարիներին Ադրբեջանի ղեկավարությունը խոչընդոտում էր գրողի հուշարձանը տեղադրել իր հայրենի Շուշիում: Եվ միայն ազատ եւ անկախ Արցախում մեծ շուշեցին կարողացավ գտնել իր քարեղեն գոյությունը:

Ղազանչեցոց Սուրբ Ամենափրկիչ եկեղեցում Վեհափառ հայրապետի ու Արցախյան թեմի առաջնորդի ձեռամբ կատարվեց մաղթանքի արարողություն:

Անկախության տոնի առթիվ կազմակերպված մարզամշակութային միջոցառումներն անցկացվեցին ինչպես մայրաքաղաք Ստեփանակերտում, այնպես էլ հանրապետության շրջաններում:

Երեկոյան ժամը 7-ին ԼՂՀ նախագահի մոտ տեղի ունեցավ ընդունելություն, որին մասնակցեցին ինչպես հյուրեր ՀՀ-ից ու արտերկրից, այնպես էլ շարժման արցախաբնակ մեծ թվով նվիրյալներ:

Վերածննդի հրապարակում մինչեւ ուշ երեկո տեղի ունեցավ տոնական համերգ՝ արցախյան եւ հայաստանյան համույթների կատարմամբ:

Իսկ ժամը 22.00-ին Ստեփանակերտի երկինքը բոցավառվեց տոնական հրավառությունից:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

Ովքեր են գալու սեպտեմբերին եւ հոկտեմբերին

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 5-ին նախատեսվում է Հայաստանի ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանի այցը Մոսկվա՝ ԱՊՀ երկրների ԱԳ նախարարների խորհրդի նիստին մասնակցելու համար: Հայտնելով այս մասին, Հայաստանի արտգործնախարարության հասարակայնության հետ կապերի վարչությունը «ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ»-ին է տրամադրել նաեւ սեպտեմբերին եւ հոկտեմբերին օտարերկրյա պատվիրակությունների Հայաստան կատարելիք այցերի ժամանակացույցը: Այսպես, սեպտեմբերի 9-12-ը Հայաստան է այցելելու ԵԽ ԽՎ նախագահ լորդ Ռասել Ջոնսթոնը: Նույն ժամանակահատվածում Հայաստանում են գտնվելու Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի (EBRD) տնօրենների խորհրդի անդամները: Այդ այցին հաջորդելու է Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Վլադիմիր Պուտինի այցը, որը կայանալու է սեպտեմբերի 14-16-ը:

Սեպտեմբերի 16-23-ը Երեւանը հյուրընկալելու է Արգենտինայի ԱԳ փոխնախարարին, իսկ 20-24-ը Ֆրանսիայի Սենատի Ֆրանսիա-Հայաստան բարեկամության խմբի անդամներին:

Ինչպես եւ տեղեկացվել էր, սեպտեմբերի 25-27-ը Հայաստան է այցելելու Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս Բ-ն:

Հոկտեմբերի 9-10-ը նախատեսվում է Ռումինիայի նախագահ Իոն Իլիեսկուի, իսկ 14-16-ը Լեհաստանի նախագահ Ալեքսանդր Կվասնեւսկու այցը:

Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի այցը Հայաստան նախատեսվում է հոկտեմբերի վերջին տասնօրյակում. ինչպես նշում են ՀՀ ԱԳՆ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, ամսաթիվը դեռեւս ճշտման կարիք ունի:

Լրագրողները բոյկոտեցին մամուլի ասուլիսը

Երեկ ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության հրավիրած մամուլի ասուլիսը լրագրողների գերակշիռ մասը հրաժարվեց լուսաբանել: Պատճառը պետական պաշտոնյաների կողմից լրատվամիջոցների նկատմամբ անհարգալից մոտեցման հերթական դրսեւորումն էր: Մամուլի ասուլիսը նշանակված էր 17:30-ին: Նախարարության ներկայացուցիչը որպես ուշացման պատճառ նշեց Վրաստանի ֆինանսների նախարար Զուրաբ Նողայդելիի հետ բանակցությունների շարունակվելը: Անցավ եւս 30 րոպե, բայց լրագրողներին չթույլատրեցին բարձրանալ նախարարության դահլիճ, ինչից հետո էլ ընդունվեց որոշում՝ չլուսաբանել ասուլիսը: Դրան միացան գրեթե բոլոր ներկա լրագրողները, բացառությամբ պետական, ինչպես նաեւ խիստ ընդդիմադիր կեցվածք ընդունած երկու լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներից:

Նշենք, որ նախատեսվում էր համաձայնագիր ստորագրել, համաձայն որի վերաձեւակերպվում է Հայաստանին ունեցած Վրաստանի պարտքը: Հիշեցնենք, որ մեր հարեւան երկիրն իր պարտքի վերաձեւակերպման վերաբերյալ արդեն համաձայնության է հանգել Ավստրիայի, Իրանի, Թուրքիայի, Ադրբեջանի եւ Ուկրաինայի հետ:

Ա. Մ.

ԿՐԹԱԿԱՆ

ԴՊՐՈՑԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լոռու մարզում սեպտեմբերի 1-ին բացվեց 9 դպրոց

Շուտով մարզում այլեւս տնակներում գործող դպրոց չի լինի

Նոր ուսումնական տարվա առաջին օրը կրկնակի տոն էր մարզի 9 դպրոցներում, ուր Գիտելիքի օրը նշվեց նորակառույց կամ վերակառուցված շենքերում:

Վանաձորի Հովհ. Թումանյանի անվան թիվ 3 դպրոցը, որն արդեն 148 տարեկան է, գտնվում է քաղաքի կենտրոնում, Հայքի հրապարակի մոտ: 584 աշակերտ-տեղով դպրոցն ամրացրել է «Տաքեւ» ՍՊԸ-ն տեսքյուղից հատկացված 119 մլն եւ Հայաստանի սոցներդրումների հիմնադրամի կողմից՝ 50 մլն դրամ գումարով: Դպրոցն ունի լուսավոր դասասենյակներ, դահլիճ, մարզադահլիճ: Աշակերտների թիվն այսօր շուրջ 500 է:

Մարզկենտրոնի բոլոր դպրոցներում հանդիսավորությամբ նշվեց Գիտելիքի օրը, հնչեց առաջին զանգը: Վանաձորի թիվ 1 դպրոցը, որի շինարարությունը բարձր որակով իրականացրել է «Կանաչ» ԲԲԸ-ն, դեռեւս ամիսներ առաջ պատրաստ էր շահագործման, սակայն պատվիրատուի խնդրանքով բացման հանդիսությունը տեղի կունենա այս ամսվա վերջում:

Սեպտեմբերի 1-ին Գուգարքի տարածաշրջանում բացվեց երկու դպրոց, որոնք եւս ֆինանսավորվել են տեսքյուղից: Փամբակի ութամյա դպրոցը, 120 աշակերտ-տեղով, կառուցել է «Ա. Հակոբյան» ՍՊԸ-ն (ծախսվել է 54 մլն դրամ): Իսկ Գուգարքի Հովհ. Շիրազի անվան թիվ 1 դպրոցը՝ 192 աշակերտ-տեղով, կառուցել է «Կանաչ» ԲԲԸ-ն (ծախսվել է 70,3 մլն դրամ): Փամբակցի 8 առաջին դասարանցիների պայուսակներ նվիրեց «Ա. Հակոբյան» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արթուր Հակոբյանը, իսկ «Կանաչ» ԲԲԸ-ի նախագահ Հայկ Հովիվյանը հայտարարեց, որ Գուգարքի թիվ 1 դպրոցի 32 առաջին դասարանցիների կնքահայրն է լինելու: Եվ Վանաձորի թիվ 1, եւ Գուգարքի դպրոցներում օծման արարողություն կատարեց Վանաձորի Ս. Աստվածածին եկեղեցու քահանա Տեր Օհան Լուսարարյանը:

Սպիտակի տարածաշրջանում այդ օրը բացման հանդիսություններ եղան 2 դպրոցներում, որոնց կառուցման ֆինանսավորումը դարձյալ տեսքյուղից է կատարվել: 192 աշակերտ-տեղով Սպիտակի թիվ 6 դպրոցը կառուցել է «Արշալույս» արտադրական կոոպերատիվը (ծախսվել է 76,8 մլն դրամ), իսկ Կաթնաղբյուրի նույնքան աշակերտ-տեղով դպրոցը կառուցել է «Շաղլու» ԲԲԸ-ն (ծախսվել է 92, 7 մլն դրամ):

Վաղը Սպիտակի՝ երկրաշարժից ամենաշատ տուժած գյուղում՝ Շիրակամուտում կբացվի 192 աշակերտ-տեղով դպրոցը, որը տեսքյուղից 123 մլն դրամ ֆինանսավորմամբ կառուցել է «Մ. Սիսակյան» ԲԲԸ-ն:

Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը Ստեփանավանի տարածաշրջանում մասնակցեց չորս դպրոցների բացման հանդիսություններին, շնորհավորելով Գիտելիքի օրվա առթիվ եւ շեշտելով շինարարների բարեխիղճ աշխատանքը, որի շնորհիվ շահագործման հանձնված բոլոր դպրոցներում պահպանվել են նախատեսված ժամկետները, գործն արված է որակով, առանձին դեպքերում էլ ժամանակից շուտ:

Ագարակի 300 աշակերտ-տեղով դպրոցը շահագործման է հանձնվել տարեսկզբին, կառուցել է «Առլին» ՍՊԸ-ն տեսքյուղից 85,03 մլն դրամ ֆինանսավորմամբ: Այստեղ մարզպետը այբբենարաններ նվիրեց առաջին դասարանցիներին:

Լեջանում աղետից հետո օգնության եկած շինարարները հիմք դրեցին 3 մասնաշենքով դպրոցի, սակայն հասցրեցին կառուցել միայն մեկը: Աշակերտների մեծ մասը մինչեւ այժմ տնակներում էր ուսում ստանում: Այս ուսումնական տարին նրանք կսկսեն նոր մասնաշենքում, որը տեսքյուղից հատկացված 44,7 մլն դրամով կառուցել է «Տրիտոն» ՍՊԸ-ն: Դպրոցի այդ մասնաշենքը նախատեսված է 120 աշակերտի համար: Նույն շինկազմակերպությունը Լոռիբերդում կառուցել է 192 աշակերտ-տեղով դպրոց՝ տեսքյուղից տրամադրված 54 մլն դրամով: Նույնքան աշակերտ-տեղով դպրոց բացվեց նաեւ Գյուլագարակում: Կառուցել է «Ստեփ-Ալֆա» արտադրական կոոպերատիվը դարձյալ տեսքյուղից 78,4 մլն դրամ ֆինանսավորմամբ:

Շահագործման հանձնված դպրոցներն ունեն նոր գույքի ձեռքբերման, լաբորատորիաների ստեղծման եւ համապատասխան սարքերով հագեցման հարցեր, որոնք, հույս ունենանք, որ մարզային իշխանությունների ուշադրության կենտրոնում կգտնվեն եւ աստիճանաբար լուծում կստանան:

Այս դպրոցներին կից կաթսայատներ են կառուցվել, լուծելով նաեւ ջեռուցման հարցը, կկարգավորվեն նաեւ վառելանյութով ապահովման հարցերը:

Այս տարի շահագործման կհանձնվեն նաեւ Ստեփանավանի թիվ 1, Պուշկինոյի, Բազումի դպրոցները: Իսկ դպրոցաշինության ծրագիրն ամբողջությամբ իրականացված կլինի եկող տարվա գարնանը, եւ Լոռու մարզում այլեւս տնակային պայմաններում գործող դպրոց չի լինի:

Դպրոցների բացման սեպտեմբերմեկյան հանդիսությունների ժամանակ բնակչությունը ոգեւորությամբ էր ընդունում երկար սպասված տոնը: Իսկ Գյուլագարակում նույնիսկ շինարարների ու մարզային իշխանության ներկայացուցիչների ոտքերի առջեւ գառ մատաղ արվեց:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

50-րդ անգամ դպրոցը բացում է դռները

21-րդ դարի առաջին սեպտեմբերի 1-ը Երեւանի Ե. Չարենցի անվ. թիվ 67 դպրոցի համար առանձին կարեւորություն ուներ. այս տարի դպրոցն իր դռները բացեց ճիշտ 50-րդ անգամ: Մայրաքաղաքում իր համբավն ու ավանդույթները պահպանած դպրոցն այս տարի տոնելու է հիմնադրման 50-րդ տարեդարձը: Արժեքների տենդագին վերագնահատման, դպրոցի, ընդհանրապես՝ կրթական համակարգի հանդեպ պետական պատշաճ վերաբերմունքի չգոյության պայմաններում յուրաքանչյուր դպրոցի կեսդարյա կենսագրությունը հատկապես է կարեւորվում:

Գիտելիքի օրը դպրոցը դիմավորեց Եղիշե Չարենցին՝ թե փոքրիկների եւ թե ծնողների զարմացած հայացքների ներքո դպրոցի բակ մտավ Չարենցը՝ «ֆայտոն նստած»: Այնուհետեւ ներկայացվեցին մանրապատումներ, որոնք դպրոցի 50-ամյակին հավասար 5 տասնամյակի էին բաժանել նաեւ Չարենցի արարածն ու ստեղծածը՝ մարմնավորելով «հինգ Չարենցներին»՝ Չարենց-միֆ, Չարենց-մարդ, Չարենց-զինվոր, Չարենց-հեղափոխական, Չարենց-փիլիսոփա: «Մակու քաղաքում ծնված» մեծանուն բանաստեղծի անհանգիստ հոգին եւս հանգստացավ՝ պոեզիայի հանդեպ մեր օրերի խլության պայմաններում ունկնդրելով չարենցյան բանաստեղծությունները: Աշխարհի ժողովուրդների պարերը կատարեցին փոքրիկները:

Նոր ուսումնական տարվա առիթով աշակերտներին շնորհավորեցին դպրոցի երկարամյա տնօրեն Սիդա Ղազարյանը, ՀՀ կառավարության ներկայացուցիչ Արամ Կարապետյանը, ուսուցիչներ ու ծնողներ: 1-ին դասարանցիների համար հնչեց 1-ին զանգը...

Դպրոցի ղեկավարությունը նախաձեռնել եւ մինչեւ հոկտեմբերի առաջին տասնօրյակը իրականացնելու է մի շարք հանդիսություններ, որոնց ավարտը կնշանավորվի մայրաքաղաքի մշակութային օջախներից մեկում դպրոցի 50-ամյակին նվիրված մեծ հանդիսությամբ՝ բոլոր 50 տարիների շրջանավարտների մասնակցությամբ:

Արդեն երեկ՝ սեպտեմբերի 3-ին, դպրոցի կյանքը մտավ ուսումնական հուն:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՄԱՀԱԽՈՍԱԿԱՆ

ԵՊՀ պրոռեկտոր Ռաֆայել Մաթեւոսյան

Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն դպրոցը, Երեւանի պետական համալսարանը մեծ կորուստ ունեցան: Երկարատեւ ու ծանր հիվանդությունից հետո կյանքից անժամանակ հեռացավ ԵՊՀ միջազգային կապերի գծով պրոռեկտոր, տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ Ռաֆայել Խաչատուրի Մաթեւոսյանը:

Ռ. Մաթեւոսյանը ծնվել է 1942 թ. հունիսի 22-ին Լենինականում (այժմ՝ Գյումրի) քաղաքում, ծառայողի ընտանիքում: 1959 թ. ավարտելով ծննդավայրի թիվ 20 միջնակարգ դպրոցը՝ մինչեւ 1962 թ. կատարել է զանազան աշխատանքներ, եղել Լենինականի դարբնոցամամլիչային գործարանի կարգավորող, որից հետո մի կարճ ժամանակով տեղափոխվել է Կրասնոյարսկ, ուր աշխատել է որպես բանվոր, ապա վերադարձել եւ աշխատանքի է անցել Լենքաղսովետի գործկոմի ճարտարապետական բաժնում, այնուհետեւ «Հայպետնախագծի» Լենինականի ճարտարապետական արվեստանոցում:

Ռ. Մաթեւոսյանը 1962 թ. ընդունվել է Երեւանի պետական համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետը, որը գերազանցությամբ ավարտել է 1967-ին, այնուհետեւ ընդունվել է ԽՍՀՄ ԳԱ Լատինական Ամերիկայի ինստիտուտի ասպիրանտուրան, որտեղ եւ 1973 թ. պաշտպանել է թեկնածուական թեզ եւ ստացել տնտեսագիտության թեկնածուի գիտական աստիճան: 1984 թ. նրան շնորհվել է դոցենտի գիտական կոչում:

1968–70 թթ. Ռ. Մաթեւոսյանն անցել է ստաժավորում Հավանայի (Կուբա) համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետում: Ուսանողական տարիներից սկսած գործուն մասնակցություն է ունեցել միջազգային համաժողովներին եւ հատկապես լայն աշխատանք է ծավալել Երեւանի պետական համալսարանի միջազգային կապերի զարգացման ուղղությամբ: Նա մասնակցել է բազմաթիվ գիտական կոնֆերանսների եւ այլ միջոցառումների՝ նվիրված Լատինական Ամերիկային:

Ռ. Մաթեւոսյանը ԵՊՀ-ում աշխատել է 1973-ից, սկզբում որպես ռեկտորի օգնական, միաժամանակ՝ «Երիտասարդ գիտաշխատող» եւ «Երեւանի համալսարան» հանդեսների պատասխանատու քարտուղար եւ Հայաստանի բուհերի ռեկտորների խորհրդի գիտքարտուղար: Այնուհետեւ նա ղեկավարել է ԵՊՀ գիտատեխնիկական ինֆորմացիայի բաժինը՝ զբաղեցնելով նաեւ քաղաքատնտեսության ամբիոնի դոցենտի պաշտոն: Իսկ 1981-ից մինչեւ կյանքի վերջը ԵՊՀ միջազգային կապերի գծով պրոռեկտորն էր եւ միջազգային հարաբերությունների պատմության ու տեսության ամբիոնի դոցենտ:

Ռ. Մաթեւոսյանը բարձրագույն դպրոցի նվիրյալ աշխատող էր: Նա շատ բան է արել Երեւանի պետական համալսարանի միջազգային կապերի ընդլայնման եւ նրա հեղինակության բարձրացման համար: Հատկապես վերջին տասնամյակում մեծ է նրա ներդրումը մեր մայր կրթօջախի եւ աշխարհի շատ առաջատար համալսարանների միջեւ գիտամշակութային կապեր հաստատելու ուղղությամբ: Այդ ասպարեզում Ռ. Մաթեւոսյանի կատարած աշխատանքը եղել է բավական արդյունավետ, որի համար եւ արժանացել է մի շարք երկրների բարձրագույն պարգեւների ու շքանշանների:

Ռ. Մաթեւոսյանը կարողանում էր վարչական աշխատանքը զուգակցել գիտամանկավարժական գործունեության հետ: Նա համալսարանի տարբեր ֆակուլտետներում դասախոսում էր տնտեսագիտության դասընթացներ եւ միջազգային հարաբերությունների պատմություն ու տեսություն եւ խոր գիտելիքներ էր հաղորդում ուսանողությանը: Դրան զուգահեռ զբաղվում էր գիտահետազոտական աշխատանքով, որի արդյունքն են վեց տասնյակից ավելի գիտական հոդվածներն ու ուսումնասիրությունները՝ նվիրված Լատինական Ամերիկայի երկրների տնտեսության ու քաղաքականության հիմնախնդիրներին, ինչպես նաեւ բարձրագույն կրթության հրատապ խնդիրներին վերաբերող մի քանի տասնյակի հասնող հրապարակումները:

Հանրապետության բարձրագույն դպրոցի նվիրյալի, բանիմաց ղեկավարի, միջազգային կապերի հմուտ գիտակի, լուսավոր ու պայծառ մարդու, սիրված դասախոսի ու ազնիվ գործընկերոջ՝ Ռաֆայել Մաթեւոսյանի անժամանակ մահը մեծ կորուստ էր եւ խոր վիշտ է պատճառում բոլորիս: Նա դեռ շատ անելիքներ ու ծրագրեր ուներ, որ մնացին կիսատ: Նա նաեւ նվիրված հայր էր, ամուսին ու սրտամոտ ընկեր, որի պայծառ կերպարը եւ հիշատակը երկար կմնան իր հարազատների, մտերիմների ու սաների հիշողության մեջ:

ՀՀ բարձրագույն դպրոցի աշխատողները, Երեւանի պետական համալսարանի ողջ կոլեկտիվը խորապես վշտացած են Ռ. Մաթեւոսյանի անժամանակ մահվան կապակցությամբ եւ խոր կսկիծով վշտակցում են նրա ընտանիքի անդամներին ու հարազատներին:

Ռաֆայել Մաթեւոսյանի հոգեհանգիստը՝ սեպտեմբերի 4-ին, ժ. 18:00-ին, Երեւանի Այգեստան 9-րդ փողոցի 69 շենքի 18 բնակարանում:

Հուղարկավորությունը՝ սեպտեմբերի 5-ին, ժ. 15:00-ին, Երեւանի պետական համալսարանի կենտրոնական մասնաշենքից:

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

միջազգային

Առաջին անգամ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ այցելած Հայաստանի լրագրողների 7 հոգանոց փոքրիկ խմբի հիմնական նպատակն ամերիկյան մամուլին, նրա բազմամյա ավանդույթներին, գործելաոճին եւ խնդիրներին ծանոթանալն էր, փոխադարձ շփումներ հաստատելը: Երկրի խոշորագույն թերթերում, լրագրողական հասարակական կազմակերպություններում, պետական հաստատությունների լրատվական ծառայություններում, համալսարաններում մեր ունեցած հանդիպումներն անցնում էին երբեմն հանդարտ եւ գործնական, երբեմն՝ բուռն ու աղմկոտ քննարկումների մթնոլորտում: Չնայած ամերիկյան մամուլի մասին ունեցած մեր տեղեկություններին, այդուհանդերձ առաջին աղբյուրից ստացած տեղեկատվությունը, սեփական աչքերով խմբագրությունների աշխատանքը տեսնելն էապես լրացրին մեր նախնական պատկերացումները՝ ինչ-որ տեղ զարմանք եւ նախանձ առաջացնելով:

Ամերիկացիների 97 տոկոսը նախընտրում է տեղական լուրերը

Ինչ տեսանք եւ ինչ իմացանք ամերիկյան մամուլի մասին

Ամերիկյան մամուլը բաժանված է երեք խմբի՝ համերկրային ճանաչում ունեցող, նահանգային եւ վերջապես տեղական նշանակություն ունեցող թերթեր: Չնայած այս պայմանական դասակարգմանը, բոլոր թերթերի ընթերցողներն առաջնությունը տալիս են տեղական լուրերին: Այս առումով հետաքրքիր ռազմավարություն է ընտրել «Յու էս էյ թուդեյը», որը թույլ է տվել նրան դառնալ միակ օրաթերթը ԱՄՆ-ում հրատարակվող 1000-1500 օրաթերթերից, որն ընթերցվում է բոլոր նահանգներում: Թերթը հրապարակում է տեղական լուրեր ամբողջ երկրի համար: Այսինքն՝ գնելով օրաթերթը, Դենվերի բնակիչն այստեղ կգտնի իր քաղաքին կամ նահանգին վերաբերող նորություններ այնպես, ինչպես, ասենք, Դետրոյթի բնակիչն իր քաղաքին կամ նահանգին առնչվող նյութեր: «Յու էս էյ թուդեյի» տպաքանակը հասնում է 2,2 միլիոնի: Փոքր-ինչ ցածր են համերկրայինի համարում ունեցող մյուս թերթերի՝ «Վաշինգտոն փոստի», «Նյու Յորք թայմսի», «Չիկագո տրիբյունի», «Լոս Անջելես թայմսի» տպաքանակները՝ 700-800 հազարից մինչեւ 1-1,2 մլն: Այս թերթերում աշխատակիցների ընդհանուր թիվը կազմում է 2-3 հազար մարդ, որոնցից 700-800-ը՝ լրագրողներ: Այսինքն՝ նրանք համեմատելի են խոշոր առեւտրային կամ արտադրական ընկերությունների հետ, շահույթ ստացող կազմակերպություններ են, յուրաքանչյուրն ունի իր մի քանի հարկանի մասնաշենքը: Շենքի յուրաքանչյուր հարկում մի քանի հարյուր աշխատակիցների համար նախատեսված սրահներն են, բնականաբար, յուրաքանչյուր սեղանին համակարգչի առկայությամբ եւ կապի բոլոր այլ միջոցների հագեցվածությամբ: Ինչպես մեզ հայտնեցին միջին մեծության թերթերից մեկում՝ «Նյուսդեյում», յուրաքանչյուր համարի միայն տպագրության ծախսն արժե 200 հազար դոլար: Դա նշանակում է, որ ամեն օր ընդհանուր առմամբ այդ օրաթերթին անհրաժեշտ է առնվազն 1 մլն դոլար: Հայաստանի լրագրողներին, բնականաբար, կհետաքրքրի, թե այդ գումարի որ մասն է ուղղվում լրագրողների վարձատրությանը, եւ ընդհանրապես որքան է մեր գործընկերների եկամուտն ամերիկյան թերթերում: Առավել կոնկրետ թիվ մեզ հայտնեցին «Վաշինգտոն փոստում»: Լրագրողների տարեկան միջին եկամուտը 72 հազար դոլար է: Նույնն է նաեւ մյուս նման թերթերում: Նահանգային տարածում ունեցող թերթերում («Բոստոն գլոբ», «Սակրամենտո», «Ս. Լուիս փոստ դիսպեչ» եւ այլն) այդ գումարը կազմում է տարեկան մոտ 50 հազար դոլար: Հայաստանի լրագրողների վարձատրության հետ համեմատության եզրեր չկան: «Վաշինգտոն փոստի» արտասահմանյան լուրերի խմբագիրը մեզ պատմեց Զամբիայի լրագրողների վիճակի մասին: Այս աֆրիկյան երկրում աշխատած խմբագրի հավաստմամբ, տեղի լրագրողները բախվում են պետական կառույցների հարուցած խոչընդոտներին եւ խիստ ցածր են վարձատրվում՝ տարեկան 1-2 հազար դոլար: Այս դեպքում, թերեւս, մեզ հետ համեմատության եզրերն արդեն առկա են: Ինչեւէ:

Վերադառնանք ամերիկյան մամուլին եւ մասնավորապես նրա գերշահութաբերությանը: Դա հնարավոր է լինում բացառապես գովազդների շնորհիվ: 90-100 էջ ունեցող օրաթերթերի էջերի 50-70 տոկոսը զբաղեցված է գովազդներով: 25-50 ցենտ վաճառքի գին ունեցող թերթերն անգամ նման տպաքանակներով վաճառվելով՝ չեն կարող ծածկել ամենաչնչին ծախսերը, չխոսելով արդեն եկամտի մասին: Բացելով ամերիկյան ցանկացած քիչ թե շատ հայտնի օրաթերթ, անմիջապես աչքիդ են զարնում հաճախ ամբողջական էջեր գրավող գովազդները: Նման մեկ էջի արժեքը մեծ եւ միջին թերթերում արժե 90-100 հազար դոլար: Սա արդյոք նշանակո՞ւմ է, որ ամերիկյան մամուլը կարող է կախման մեջ ընկնել խոշոր ընկերություններից՝ առնվազն նրանց քննադատելուց զերծ մնալով: Այս հարցի պատասխանը մոտավորապես այսպիսին էր: Այո՛, երբեմն խնդիրներ են առաջանում թերթի խմբագիրների եւ գովազդի պատասխանատուների միջեւ: Վերջիններս դժկամությամբ են վերաբերվում, երբ թերթում որեւէ քննադատություն է լինում իրենց գովազդատուների հասցեին: Սակայն այդ վեճը մշտապես ավարտվում է առաջինների հաղթանակով: Հիմնավորումը միակն է՝ եթե ընթերցողը զգա, որ այս թերթը ստում է կամ չի հայտնում ինչ-որ բան, ապա այլեւս չի կարդա: Մյուս կողմից՝ թերթերի ղեկավարները վստահ են, որ գովազդատուները, միեւնույն է, իրենց գովազդը տեղադրելու են թերթերում՝ օգտագործելով վերջինիս հեղինակությունը, տպաքանակը եւ այլն:

Մամուլի ազատության հիմնական գրավականն ԱՄՆ-ում երկրի սահմանադրությունն է: Նրա առաջին փոփոխության մեջ հստակ նշված է, որ պետությունը որեւէ կերպ չի կարող միջամտել կամ կառավարել մամուլը: Ամերիկյան լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները սիրում էին կրկնել ԱՄՆ սահմանադրության հեղինակ Թոմաս Ջեֆերսոնի խոսքերը. «Եթե ինձ ասեին, թե որն է ավելի կարեւոր երկրի համար՝ ունենալ կառավարություն եւ չունենալ ազատ մամուլ, թե՞ ունենալ ազատ մամուլ եւ չունենալ կառավարություն, ես կընտրեի երկրորդը»: Ե՛վ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները, ե՛ւ պետական հաստատությունների լրատվության պատասխանատուները հավաստում էին, որ որեւէ տեղակատվություն լրագրողներից չի թաքցվում: Ամեն ինչ արվում է նրանց հետաքրքրող բոլոր տեղեկությունները տրամադրելու համար: Բնականաբար, ԱՄՆ-ում գոյություն չունի մեզանում արմատավորված այնպիսի տարօրինակ երեւույթ, ինչպիսին է պետական թերթը, լրատվական գործակալությունը կամ հեռուստաընկերությունը: Մամուլն, իրոք, կատարում է իրեն վերապահված չորրորդ իշխանության դերը:

Լրագրողների անկախության հաջորդ բաղկացուցիչը լրագրողների շահերի պաշտպանության հասարակական կազմակերպություններն են: Դրանցից մեկում կայացած հանդիպման ժամանակ մեզ պատմեցին Թեքսասում դատարանի վճռով կալանքի տակ պահվող մի լրագրողուհու մասին, որը հրաժարվել է մի քրեական գործի վերաբերյալ իր ձեռք բերած լրատվությունը հաղորդել դատարանին՝ պահելով հրապարակվելիք իր գրքի համար: Այդ լրագրողուհու համար վարձվել էին փաստաբաններ, հասարակական կարծիքն անընդհատ «հրետակոծվում» էր խոսքի եւ մամուլի ազատության ոտնահարման մասին հրապարակումներով եւ ելույթներով: Ճիշտ է, իրավիճակը դեռեւս անփոփոխ է, սակայն լրագրողները վճռական էին տրամադրված պայքարը շարունակելու համար:

Հայկական մամուլից ամերիկյանը տարբերվում է ոչ միայն իր ֆինանսական հզորությամբ, տպաքանակի մեծությամբ եւ այլ գործոններով, այլեւ նյութերի մատուցմամբ, աշխատանքի հստակ տարաբաժանմամբ: Թղթակիցները պետք է զբաղվեն բացառապես լրատվությամբ՝ անաչառ, առանց սեփական կարծիքը հայտնելու եւ մեկնաբանությունների: Նրանք դա անելու իրավունքը չունեն ոչ միայն տեղեկատվության հաղորդման ժամանակ, ինչը, դժբախտաբար, գոյություն ունի մեր մամուլում, այլեւ առանձին հրապարակմամբ: Ամերիկյան մամուլում հրապարակվող բոլոր մեկնաբանությունները, վերլուծությունները եւ թերթի տեսակետներն արտահայտվում են խմբագրականներում, իսկ սեփական տեսակետն արտահայտելու իրավունք ունեն զուտ վերլուծությամբ զբաղվող այսպես կոչված սյունակագիրները: Չնայած հարկ է նշել, որ որոշ թերթերում տեսակետ արտահայտելու իրավունք ունեն նաեւ լրագրողները: Սակայն տիրապետողը հակառակ մոտեցումն է:

Եվ վերջապես, վերադառնանք այն հարցին, թե ինչ են գրում ամերիկացի լրագրողները եւ ինչ են կարդում ընթերցողները: Հիմնականը, ինչպես արդեն նշվեց, տեղական նորություններն են, որոնք սպորտի եւ այսպես կոչված թեթեւ էջերի հետ ընթերցում է ամերիկացիների 97 տոկոսը: Ընդամենը ընթերցողների 2 տոկոսն է հետաքրքրված համազգային լուրերով: Արտասահմանյան լուրերի մասին խոսելը թերեւս արդեն ավելորդ է: Ամերիկացիներին չի հետաքրքրում, թե ինչ է կատարվում իրենց քաղաքից կամ նահանգից այն կողմ: Թե ինչո՞ւ է դա այդպես, խոսակցության այլ թեմա է: Ինչ վերաբերում է ամերիկյան մամուլին, ապա անհնար է մեկ հրապարակմամբ ներկայացնել նրա համապարփակ պատկերը: Սակայն հարկ է նշել, որ հայկական մամուլը եւ լրատվամիջոցներն այստեղից սովորելու շատ բաներ ունեն:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ

Ռասիզմի վերաբերյալ Տատրյանի գիրքը թարգմանված է իսպաներեն

Արգենտինայի հրեա գիտնականների ասամբլեան իսպաներեն է թարգմանել պրոֆ. Վահագն Տատրյանի «Ռասիզմը եւ մարդու իրավունքները» գիրքը, հաղորդում է Բուենոս Այրեսի «Սարդարապատ» թերթը: Նրանք այնքան են տպավորված եղել գրքով, որ շնորհանդեսին Արգենտինայի հայկական կենտրոնի միջոցով Բուենոս Այրես են հրավիրվել հայազգի ճանաչված պրոֆեսորին: Իր այդ երկրորդ այցելության օրերին պրն Տատրյանը Արգենտինայի արտգործնախարարությունում հանդիպում է ունեցել ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովի նախագահ դոկտ. Լեանդրո Դեսպույի հետ: 1984-ին, երբ բրիտանացի պատմաբան Բենջամին Ուիթաքերի զեկուցագիրն ամրագրեց, որ 1915-ին հայերի դեմ կատարվածը ցեղասպանություն էր, պրն Դեսպույն Արգենտինայի ներկայացուցիչն էր Ժնեւում գործող ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովում:

Պրն Տատրյանն իր մեկշաբաթյա այցելության ընթացքում ցեղասպանության մասին զեկուցումով հանդես է եկել Արգենտինայի Սենատում, այցելել է հայկական դպրոցներ, խոսել հայ երիտասարդների հետ, հարցազրույցներ տվել տեղական թերթերին եւ ընդհանրապես տեղի հայ թե օտար հանրությանն ավելի շատ տեղեկություն տվել ցեղասպանությունը ծածկելու թուրքերի ջանքերի մասին, քան այդ համայնքները մինչ այդ տեղեկացված են եղել:

Հ. Ծ.

ՎՐԱՍՏԱՆ

«Սամցխե-Ջավախքի հայերը չեն ծառայում աբխազական բանակում»

Վրաստանի Սամցխե-Ջավախք երկրամասում նախագահ Էդ. Շեւարդնաձեի ներկայացուցիչ, ՀՀ-ում Վրաստանի նախկին դեսպան Գիգլա Բարամիձեն կտրականապես հերքել է վրացական մամուլի հրապարակումները, համաձայն որոնց իբր Ախալքալաքի շրջանի հայերը ծառայում են Աբխազիայի բանակում: Բարամիձեն «Փրայմ նյուզին» ասել է, որ աբխազական բանակի Բաղրամյանի անվան գումարտակում, բացի Աբխազիայում բնակվող հայերից, ծառայում են ազգությունը փոխած վրացիներ, աբխազներ, ինչպես նաեւ Հյուսիսային Կովկասի հանրապետությունների բնակիչներ: «Կան հարցեր, որում Սամցխե-Ջավախքի հայ բնակիչները համաձայն չեն Վրաստանի իշխանությունների դիրքորոշմանը, բայց նման մարդիկ կան նաեւ Թբիլիսիում», ասել է Գ. Բարամիձեն:

Վրաստանի խոշորագույն տնտեսական գործընկերը Թուրքիան է

2001 թ. առաջին յոթ ամիսների կտրվածքով Վրաստանի ամենախոշոր տնտեսական գործընկերը Թուրքիան է, ապրանքաշրջանառությունը երկու հարեւան եւ բարեկամ պետությունների միջեւ հունվար-հուլիս ամիսներին կազմել է 98 մլն դոլար, ինչը 10 միլիոնով ավելի է վրաց-ռուսական ապրանքաշրջանառությունից, հաղորդում է «Սակինֆորմի» գործակալությունը: Վրաստանի առեւտրային գործընկերների առաջին տասնյակում են նաեւ Ադրբեջանը, Գերմանիան, Ուկրաինան, ԱՄՆ-ը, Թուրքմենստանը, Մեծ Բրիտանիան, Շվեյցարիան եւ Իտալիան: Երկրի արտաքին ապրանքաշրջանառության մեջ Թուրքիայի բաժինը 16,7 տոկոս է:

ԻՐԱՆ

Այսօր Մոսկվա կժամանի Իրանի պաշտպանության նախարար Ալի Շամխանին

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իրանի Իսլամական Հանրապետության պաշտպանության եւ զինված ուժերի աջակցության նախարար, ծովակալ Ալի Շամխանին սեպտեմբերի 4-ին պաշտոնական այցով ժամանում է Մոսկվա: Ինչպես «Նովոստի» գործակալությանը հայտնել են Ռուսաստանի ՊՆ մամլո ծառայությունում, իրանցի հյուրը մտադիր է Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովի հետ քննարկել ռազմական գերատեսչությունների գծով ռուս-իրանական համագործակցության հետագա զարգացման հարցերը: Իրանցի հյուրը այցի ընթացքում կայցելի Սանկտ Պետերբուրգ եւ Մոսկվայի մարզի մի շարք ռազմաարդյունաբերական ձեռնարկություններ: Այցը կտեւի մինչեւ սեպտեմբերի 8-ը:

Մոհամադ Խաթամին նախագահի աշխատակազմի ղեկավար նշանակեց կրտսեր եղբորը

Իրանի նախագահ Մ. Խաթամին իր աշխատակազմի ղեկավար է նշանակել կրտսեր եղբորը՝ Ալիին, որն այդ պաշտոնում կփոխարինի Մոհամադ Ալի Աբթահիին: Վերջինս Մ. Խաթամիի կողմնակիցներից է եւ աշխատակազմի ղեկավարի պաշտոնը զբաղեցրել է վերջին չորս տարիներին: Մ. Խաթամիի մյուս եղբայրը՝ Մոհամադ Ռեզան, Իրանի մեջլիսի փոխխոսնակն է:

Իրանցի հայը դատապարտվել է 1 տարվա ազատազրկման եւ մտրակի 50 հարվածի

ԹԵՀՐԱՆ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իրանի դատարաններից մեկը Արմենակ անունով մի հայի, որի ազգանունը մամուլը չի հիշատակում, դատապարտել է մեկ տարվա ազատազրկման եւ մտրակի 50 հարվածի: Հայի պատրաստած ու վաճառած ալկոհոլային խմիչքը գործածելուց հետո մի մահմեդական թունավորվել ու մահացել է: Դատարանը նաեւ վճռել է, որ ամբաստանյալը պետք է արյան գին, այսինքն՝ ֆինանսական փոխհատուցում վճարի մահացածի ընտանիքին: Ըստ «Ռոյթերի», Իրանում մահմեդականներին արգելված է ալկոհոլ գործածել, իսկ հայերի մոտ 300 հազարանոց փոքրամասնությունը, մյուս քրիստոնյաները, հրեաները եւ զրադաշտականները իրավունք ունեն պատրաստելու ու գործածելու ալկոհոլային խմիչքներ, սակայն վաճառելու իրավունք չունեն:

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Բարի երթ՝ միջազգային ասպարեզ

Ավարտվեց «Հայաստանի ժառանգություն» դաշնակահարների համահայկական միջազգային մրցույթը, ուշագրավ միջոցառում, որ 10 օր շարունակ Հայաստանի մշակութային կյանքի առանցքն էր։ Մրցույթի բարձր հովանավորներն էին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն։

Հասարակական եւ պետական մի շարք կառույցներ միավորվել էին սույն հիանալի մրցույթը կազմակերպելու շնորհաշատ գործում։ Այն է՝ «Քրիստոնյա Հայաստան 1700» հիմնադրամ, «Կադանս» կամերային երաժշտության կենտրոն, ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարություն, Երեւանի պետական կոնսերվատորիա։ Մրցույթի գեղարվեստական ղեկավարը ճանաչված դաշնակահար Արմեն Բաբախանյանն էր։

Եվ անշուշտ, այս հիանալի նախաձեռնությունը չէր կայանա, եթե իր օգնության ձեռքը չմեկներ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը՝ ի դեմս նախագահ, ազգաճանաչ բարերար Լուիզ-Սիմոն Մանուկյանի։

Մրցույթի բարեողջույնի իր ուղերձում Լուիզ-Սիմոն Մանուկյանը գրել է. «ՀԲԸՄ-ն պատիվ ունի մեկ անգամ եւս հանդես գալու իբրեւ այս կարեւոր մշակութային իրադարձության հովանավոր։ Ներկայումս մրցույթը դարձել է Հայաստանում կարեւոր նշանակություն ունեցող միջոցառումներից մեկը։

Հուսով եմ, որ ապագայում այն կդառնա միջազգային ճանաչում ունեցող միջոցառում, եւ Հայաստանն իր տեղը կգտնի համաշխարհային հեղինակավոր մրցույթների քարտեզի վրա»։

«Ազգ» օրաթերթը տարբերաբար անդրադարձել է հիշյալ մրցույթի ընթացիկ օրակարգին։ Եվ ահա այսօր ուրախալի պարտականությամբ հայտնում ենք մեր ընթերցողին «Հայաստանի ժառանգություն» դաշնակահարների համահայկական միջազգային մրցույթի մրցանակաբաշխության արդյունքները։

A խումբ (մինչեւ 13 տարեկան). Յանա Դանիելյան (I մրց.), Ելենա Վարդանյան (II մրց.), Սուսաննա Իսրայելյան (III մրց.), Էլեն Կիրակոսյան (IV մրց.), Շողեր Հովհաննիսյան (V մրց.), Անահիտ Գեւորգյան (VI մրց.)։

B խումբ (մինչեւ 18 տարեկան). Կարեն Հակոբյան (II մրց.), Լիլիթ Զաքարյան (III մրց.), Լիլիթ Արտեմյան (մրց.), Հեղինե Ռափյան (IV մրց.), Նարե Կարոյան (V մրց.), Լիլիթ Բաբայան (VI մրց.)։ Առաջին մրցանակ չի բաշխվել։

C խումբ (մինչեւ 30 տարեկան). Ռուբեն Դալիբալթայան (I մրց.), Ստեփան Սիմոնյան (II մրց.), Արթուր Խաչատրյան (III մրց.), Արեգ Սիմոնյան (IV մրց.), Քրիստինա Մեհրաբովա (V մրց.), Ելենա Բերիեւա (VI մրց.)։

KAWAI հատուկ մրցանակի արժանացել է Հեղինե Ռափյանը եւ «Էժենի Ալեսյանի ստեղծագործության լավագույն կատարող» հատուկ մրցանակի՝ Արեգ Սիմոնյանը։

Մրցույթի հեղինակավոր ժյուրին ոչ մի կատարողի չի արժանացրել «Առնո Բաբաջանյանի ստեղծագործության լավագույն կատարող» սահմանված հատուկ մրցանակի։

Մրցանակաբաշխության հանդիսավոր արարողության ընթացքում երեք խմբերի առաջին III տեղերի մրցանակակիրները հանդես եկան մենակատարումներով։

Ինչպես նշեց Արմեն Բաբախանյանը, այս գեղեցիկ մրցույթը, որը վերջին անգամ չէ, որ անցկացվում է Հայաստանում եւ ունենալու է իր շարունակությունը, ամենի հոգիներում ջերմ հիշողություններ թողեց։

Հ. Թ.

Գրառումներ սրտի վրա

Կիմ Գաբրիելյանի գիրքը

«Ի սկզբանե էր բանը։ Իսկ բանաստեղծությունն ամեն մի արձակագրի սկիզբն է։ Թեպետ իմ երակներում հիմա արձակագրի ծանր արյունն է հոսում, սակայն բանաստեղծական տողերի նման ինձ երբեմն թեթեւ եմ զգում, ինչպես թռիչքի պահին», այսպես է բացվում Կիմ Գաբրիելյանի «Գրառումներ սրտի վրա» («Ազատ Արցախ» հրատ., 2001 թ.) բանաստեղծությունների գրքույկը։ Արձակագիր, լրագրող, ՀԳՄ անդամ, **«Ազգ»** օրաթերթի թղթակից Կիմ Գաբրիելյանը, ինչպես ինքն է խոստովանում՝ քառասնամյա արձակագրի իր ընկալմամբ մի օր վերադառնալու է իր սկզբին։ Իսկ այդ սկիզբը բանաստեղծության աշխարհն է՝ իր ապրումներին, զգացական, ներաշխարհային կյանքի զարկերին ունկնդիր լինելը, քանզի «չվերադառնալ նշանակում է ընդհատվել անպատեհ...»։

Այս բանաստեղծությունները՝ գրառված սրտի վրա, ասել է, թե շատ անկեղծ, բաց ու անմիջական, գրվել են 18-25 տարեկանում։ Չափածո ստեղծագործությունների այս փունջն իբրեւ սկիզբ ազդարարում է ծնունդը երգի ու բանաստեղծի։ Մտքի համատարած անտարբերության պայմաններում պոետը պարտավորվում է ինքն իրեն արարել՝ ստեղծագործելու դժվարին, սակայն երանելի շնորհի առավելությամբ։ Երիտասարդությանն ավելի բնորոշ խայտացող, թրթռուն, դեռ չիրականացած զգացմունքներն են իշխում այս ստեղծագործություններում՝ լեցուն կյանքի արբշիռ գույներով, արյան տաք հորդացումներով, ինչպես ինքնորոշումներում, ցանկություն-տառապանքների անվերջ սահմաններում բանաստեղծական մտահոլով ցավով, որը նաեւ պատասխանատվություն է մեծ ժամանակի առաջ ու նաեւ՝ տուրք զգացմունքի, խղճի ու բանականության։

Երբ արեւին զիջում է բանականությունը, /Ճանապարհները դադարում են շարունակվելուց։ /Ի՞նչ մեծ ցավ, /Բոլոր լքված մրջյունները /Խեղդվում են օտար գերեզմաններում։/ Սարն ի վեր խոտն է բարձրանում՝ /Աղաղակը արեւին հասցնելու։

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

«Մեղվիկի» սաները՝ խաղաղության միջազգային ճամբար-դպրոցում

Գյումրու «Մեղվիկ» մանկապատանեկան զարգացման կենտրոնի հինգ սաներ օգոստոսին ամառային հանգստի եւ ուսուցման 12 անմոռանալի օր անցկացրին Ղրիմի գեղատեսիլ անկյուններից մեկում գտնվող «Կաստրոպոլ» միջազգային ճամբարում։ Խաղաղության ճամբար-դպրոց կոչվող ոչ առաջին տարին գործող այս հյուրընկալ հաստատությունը, ինչպես տեղեկացրեց ղեկավար, «Մեղվիկ» կենտրոնի տնօրեն Վեհանուշ Հովհաննիսյանը, նպատակ ունի տարբեր երկրների պատանիների ու աղջիկների մեջ դաստիարակել խաղաղության եւ հանդուրժողականության գաղափարներ, նրանց հաղորդել քաղաքացիական հասարակության վերաբերյալ գիտելիքներ։ Պատահական չէ, որ ճամբարի հովանավորներ կանադական «Կերակրել երեխաներին» կազմակերպությունն ու ՄԱԿ-ի Վրաստանի գրասենյակն այս տարի հրավիրել էին հիմնականում կովկասյան տարածաշրջանի հակամարտության գոտիների երեխաների՝ հայերի եւ ադրբեջանցիների, օսերի, աբխազների եւ վրացիների, ինչպես նաեւ Ղրիմի թաթարների։ Ճամբարականների ակտիվ հանգիստը զուգորդվում էր քաղաքացիական կրթության տեսական ու գործնական պարապմունքների, այլ հետաքրքիր միջոցառումների հետ։ Այդ ամենի մեջ իրենց պատվով դրսեւորած ավագ դպրոցական գյումրեցի ճամբարականները երկար կհիշեն նաեւ ճամբարում հաստատված ջերմ հարաբերությունները տարբեր ազգերի ներկայացուցիչների, մասնավորապես՝ իրենց եւ ադրբեջանցի երեխաների միջեւ։

«Մեղվիկ» կենտրոնը, որի սաները Ղրիմի միջազգային ճամբարում ներկայացնում էին Հայաստանը (ի դեպ, ճամբարի կազմակերպիչները նրանց ընտրել էին «Ինտերնետ» ցանցի միջոցով), թերեւս առանց սխալվելու կարելի է համարել 21-րդ դարի քաղաքացիներ դաստիարակող արտադպրոցական օջախ։ Արհեստների, արվեստի, կրթական ու մարզական ավանդական խմբակներ հաճախելուց բացի երեխաներն այստեղ նաեւ կարող են իրենց մատչելի չափով սովորել կիրառական տնտեսագիտության, քաղաքացիագիտության, երեխաների իրավունքի, առողջ կենսակերպի եւ կյանքի հմտությունների, բնապահպանության հիմունքներ եւ այլն, մասնակցել համակարգչային եւ ինտերնետի ուսուցողական դասընթացների։ Որպես հասարակական կազմակերպություն, կենտրոնը սերտորեն համագործակցում է տեղի ու միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ մասնակցելով նաեւ տարբեր բնույթի համատեղ ծրագրերի իրականացմանը։

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԾԱՐՎԵՍ

Մա՛հ Բրիջիդ Բարդոյին

Ով ասես՝ մեր երկրի ներքին գործերին խառնվում է։ Տասնամյակներ շարունակ Մոսկվա կոչվածը մեզ արգելում էր ծանոթանալ արվեստի այնպիսի գլուխգործոցներին, որպիսիք էրոտիկ ու պոռնոգրաֆիկ ֆիլմերն էին։ Փառք Աստծո, հիմա «Մոսկվա» ասածը գոյություն չունի (նույնիսկ Մոսկվայի համար), եւ մենք ամեն օր մեր Ազգային հեռուստատեսությամբ հիանում ենք ամենաճանաչված մարդկանց մարմնամասերին եւ նրանց սեռական երեւակայության թռիչքներին։

Այժմ ազգասեր ու հայրենասեր մարդիկ ուզում են ցլամարտ անցկացնել Երեւանում, հատկապես Վազգեն Սարգսյանի անվան հանրապետական մարզադաշտում։ Բայց արտասահմանյան մի շարք անձինք փորձում են այս ազգանվեր միջոցառումը խափանել։ Էլ գերմանացի բնասերներ, էլ ֆրանսիական, գերմանական, իտալական եւ պորտուգալական 27 կազմակերպություններ, որոնք միավորված են «Ցլամարտի դեմ եվրոպական պլատֆորմ» կոչված ինչ-որ կազմակերպությունում, նամակներ են ղրկում մեր դեսպաններին ու իշխանություններին՝ բացատրելով, որ «Հայաստանը եզակի մշակույթ ունեցող երկիր է, որի համար պետք է անընդունելի լինի բռնությունը կենդանիների նկատմամբ»։ Իսկ ոմն Բրիջիդ Բարդո, առաջարկելով արգելել Երեւանում անցկացվելիք ցլամարտը, տեսական եզրակացություն է անում. «Կենդանիների այդ մարտերն Արեւմտյան Եվրոպայի ամոթն են եւ խորհրդանշում են մարդու մեջ եղած ամենայն վատը, քամհրելին»։ Հապա մի սույն տիկնոջ խոսքին աշէք։ Հարգելի տիկին Բարդո, մի բարդացրեք Ձեր վիճակը, այլապես Ձեր անունը կմտնի սեւ ցուցակ եւ Ձեր մասին այլեւս հարգանքով չեն խոսի Երեւանի քաղաքապետարանում։

«Վալենսիա» ընկերության նախագահ Խաչիկ Խաչատրյանը մեր պանծալի Ազգային հեռուստատեսությամբ հայտարարեց, չէ՞, որ սա ազգահաճո ու սուրբ գործ է եւ արվում է այն նպատակով, որ մեր հայրենի կովերին հարսնացուի շորեր հագցնելով մտցնենք մարզադաշտ՝ իսպանական ցուլերին հանգստացնելու վեհ առաքելությամբ։

Այնպես որ, ով ուզում է բողոքի, ով ուզում է մեզ խաբի, թե ազգային հարուստ մշակույթ ունեցող ժողովուրդ ենք եւ դեմ ենք բարբարոս, արյունահեղ արարողություններին, միեւնույն է, ցլամարտը կանցկացվի, եւ մեր ազգային մշակույթի նվաճումների թվում անպայման ոսկե տառերով կգրվի այս միջոցառումը։

Ձե՞ք հավատում։ Սեպտեմբերի 7-ին եկեք Երեւան, եւ մենք ձեզ կասենք, թե ով ենք մենք հեղափոխությունից հետո։

«Թող սեղանդ շեն լինի...»

Հայ երաժշտական եւ բանաստեղծական միտքը հասել է փայլուն նվաճման. արարվել է երգ՝ նվիրված «Գոնչե» յուղին։ Մեղեդային կատարելությունը միաձուլված է բանաստեղծական թռիչքի հետ։ Ու հեռուստատեսությունը (հայկական 148 հեռուստաալիքները միաժամանակ) 12 րոպեն մեկ ցուցադրում են այս երգի տեսահոլովակը։ Հարգելի հայրենակից, «թե ընտրություն դու կատարես, ասվում է երգում, եւ «Գոնչե» դու յուղ գնես, «Գոնչե» գնես, չսխալվես, ճաշերիդ մեջ օգտագործես», ապա ամենաերջանիկ մարդը կլինես։ Ապա երգիչն անմիջապես դիմում է յուղ «Գոնչեին». «Յուղ «Գոնչե», յուղ «Գոնչե», թող ճաշդ համով լինի, յուղ «Գոնչե», յուղ «Գոնչե», սեղանդ շեն լինի, յուղ «Գոնչե», յուղ «Գոնչե, թող հյուրդ միշտ գոհ լինի, յուղ «Գոնչե», յուղ «Գոնչե», ճաշակեք, անուշ լինի...»։ «Որակ՝ գնից բարձր», ի վերջո հավաստում է կանացի մի ձայն։

Իսկ մենք ասենք ավելին. կատարյալ որա՞կ։ Այս դարակազմիկ երգի մոտ կխամրեն անգամ «Հայր Ստալին», «Ինժեներ բալա» եւ այլ գլուխգործոցներ, որոնք ստեղծել ենք տասնամյակներ առաջ։

Հիշարժան ժամանակներ

Հայ խաչբառասարքողներն ամեն օր հայտնագործություններ են անում։ Օրինակ, եթե մենք մինչեւ հիմա պարտավոր ենք իմանալ ու չգիտենք (անգրագետ էինք), ապա «Ինտելեկտ» խաչբառաթերթի (թիվ 12 (80) շնորհիվ իմացանք, որ հեռուստախաղ «9-րդ հրաշալիքի» Սարգսյանի անունը Վաչագան է։ Այ քեզ բան։ Մեր անգրագիտությունը վերացավ։ Եթե մենք չգիտեինք, որ գորգին հայերենում նաեւ խալի են ասում, ապա իմացանք «Վեներայով» (նշենք, որ «Վեներան» կապ չունի վեներական հիվանդությունների հետ, պարզապես սեքսոլոգիական ընդունարանի թեքումով թերթ է)։ Առավել մեծ հայտնագործություն է արել «Առավոտի» խաչբառագիրը (թիվ 162, 1-ը սեպտեմբերի, 2001 թ.), երբ պարզել է, որ մանչ-ը լա-ն է, իսկ ոլոռը՝ ոսպը։ Սրանք, իհարկե, մանրուքներ են Հայաստանի ազգային օպերային թատրոնում «Կարմեն» օպերայի ներկայացման համեմատությամբ, որի մասին ոչ մի երաժշտագետ ու արվեստաբան չհամարձակվեց որեւէ կարծիք հայտնել։

Ասված կա, հիշարժան ժամանակներում ենք ապրում։

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

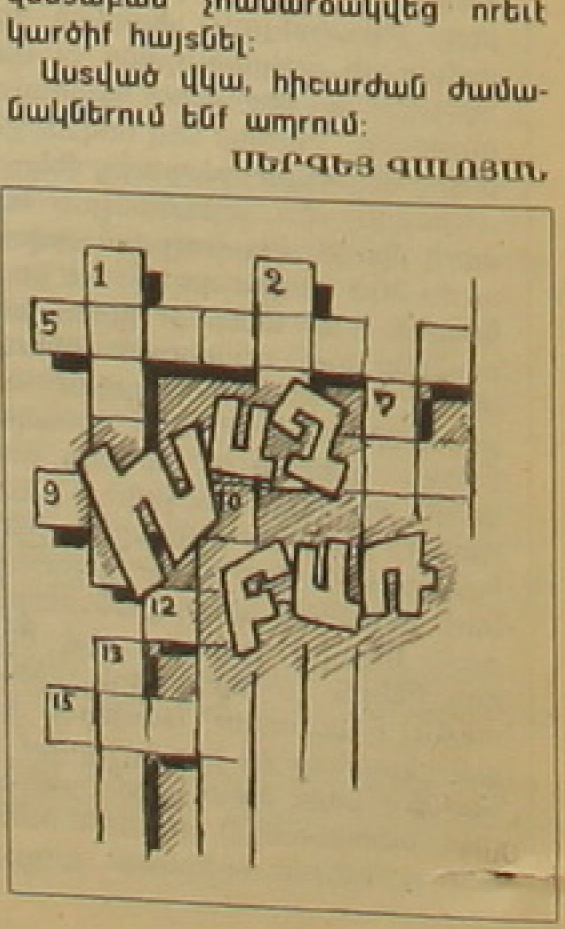

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Գերմանական հզոր մեքենան ջարդուփշուր արվեց անգլիացիների կողմից

Իտալացիներն ու լեհերն աշխարհի առաջնության եզրափակիչում

Երկամսյա ընդմիջումից հետո Եվրոպայում սեպտեմբերի 1-ին վերսկսվեցին ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական մրցախաղերը: Հայտնի դարձան եվրոպական մայրցամաքից աշխարհի առաջնության առաջին երկու մասնակիցները. բաղձալի ուղեգրերը ժամկետից շուտ նվաճեցին Լեհաստանի եւ Իտալիայի հավաքականները: Վաղը կայանալիք ընտրական մրցաշարի նախավերջին տուրը եւս կանվանի մի քանի մասնակիցների: Իսկ 8-րդ տուրի գլխավոր անակնկալը մատուցեցին անգլիացիները՝ Մյունխենում պարզապես ջախջախելով Գերմանիայի հավաքականին (5-1):

1-ին խումբ

Սլովենիա՝ 2- Օստերց (62), Աչիմովիչ (90՝ 11 մ)
Ռուսաստան՝ 1- Տիտով (73)

Շվեյցարիա՝ 1- Յակին (26)
Հարավսլավիա՝ 2- Միլոշեւիչ (37), Կրստաիչ (73)

Ֆարերներ՝ 1- Յանսեն (85՝ 11 մ)
Լյուքսեմբուրգ՝ 0

Ռուսների պարտությունը զգալիորեն սրեց իրավիճակն ուղեգրի համար պայքարում, մանավանդ որ հարավսլավացիներն էլ ընդհուպ մոտեցան առաջատարին: Վաղը կայանալիք Հարավսլավիա-Սլովենիա հանդիպումը սկզբունքային նշանակություն ունի: Ռուսները հյուրընկալվելու են Ֆարերների հավաքականին, եւ հաղթանակի դեպքում առաջին տեղը գրավելու նրանց հնարավորությունները զգալիորեն կաճեն, քանի որ վերջին խաղն անցկացնելու են սեփական հարկի տակ՝ շվեյցարացիների հետ:

2-րդ խումբ

Իռլանդիա՝ 1- Մակատիր (68)
Հոլանդիա՝ 0

Անդորրա՝ 1- Յոնաս (41)
Պորտուգալիա՝ 7- Գոմես (36, 40, 44, 90), Պաուլետա (39), Ռուի (45), Կոնսեյսաո (58):

Իռլանդացիներից կրած պարտությունը կարող է ճակատագրական լինել Հոլանդիայի հավաքականի համար, քանի որ պորտուգալացիները Կիպրոսի եւ Էստոնիայի հավաքականների հետ մնացած հանդիպումներում դժվար թե անհաջող հանդես գան:

3-րդ խումբ

Դանիա՝ 1- Ռոմմեդալ (3)
Հս. Իռլանդիա՝ 1- Մալռայն (73)

Մալթա՝ 0
Բուլղարիա՝ 2- Բերբատով (75, 80)

Իսլանդիա՝ 3- Սվերինսոն (45, 77), Սիգուրսոն (55)
Չեխիա՝ 1- Յանկուլովսկի (88):

Այս խմբում շատ բան կարող է վճռել վաղը կայանալիք Բուլղարիա-Դանիա հանդիպումը: Հաղթանակի դեպքում բուլղարացիները կնվաճեն աշխարհի առաջնության ուղեգիրը:

4-րդ խումբ

Մակեդոնիա՝ 1- Նաչեւսկի (63)
Շվեդիա՝ 2- Խ. Լարսոն (28), Պ. Անդերսոն (33)

Սլովակիա՝ 0
Թուրքիա՝ 1- Շուքյուր (34)

Մոլդովա՝ 2- Կլեշչենկո (14), Կովալչուկ (85)
Ադրբեջան՝ 0:

Այս խմբում վաղը կայանալիք Թուրքիա-Շվեդիա հանդիպումը վճռորոշ նշանակություն կունենա: Վերջին տուրում թուրքերը հյուրընկալվելու են Մոլդովայի հավաքականին, իսկ շվեդները սեփական հարկի տակ մրցելու են Ադրբեջանի ընտրանու հետ:

5-րդ խումբ

Լեհաստան՝ 3- Կրիժալովիչ (45), Օլիսադեբե (76), Ժեւլակով (87)
Նորվեգիա՝ 0

Բելառուս՝ 0
Ուկրաինա՝ 2- Շեւչենկո (45, 56)

5-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Լեհաստան	8	6	2	0	19-6	20
2. Ուկրաինա	8	3	4	1	9-7	13
3. Բելառուս	8	3	3	2	8-9	12
4. Ուելս	8	0	6	2	7-9	6
5. Հայաստան	8	0	5	3	6-12	5
6. Նորվեգիա	8	0	4	4	5-11	4

Ուելս՝ 0
Հայաստան՝ 0:

Լեհերը նվաճեցին եզրափակչի ուղեգիրը: 2-րդ տեղի համար պայքարում ուկրաինացիները չափազանց կարեւոր հաղթանակ տարան Բելառուսի նկատմամբ: Ամեն ինչ կախված կլինի վերջին 2 տուրերի հանդիպումների արդյունքից. Ուկրաինա-Հայաստան, Բելառուս-Լեհաստան, Ուելս-Բելառուս, Լեհաստան-Ուկրաինա: ՀՀ ազգային հավաքականը Կարդիֆում կարողացավ անառիկ պահել սեփական դարպասը՝ դիմագրավելով մրցակցի բազմաթիվ գրոհները: Իրենց հերթին մեր ֆուտբոլիստներն էլ կարող էին գրավել դարպասը, սակայն 2 նպաստավոր պահ չկարողացավ օգտագործել Անդրեյ Մովսիսյանը: Ամեն դեպքում, արտագնա խաղում ոչ-ոքի արդյունքը կարելի է գրանցել մեր հավաքականի օգտին: Վերջապես մեր ընտրանին խուսափեց վերջին տեղից: Մնում է, որ մնացած հանդիպումներում հավաքականը վերջապես ճաշակի հաղթանակի քաղցրությունը:

6-րդ խումբ

Շոտլանդիա՝ 0
Խորվաթիա՝ 0:

Պայքարն առջեւում է. 5.9. Սան Մարինո-Խորվաթիա, Բելգիա-Շոտլանդիա, 6.10. Խորվաթիա-Բելգիա, Շոտլանդիա-Լատվիա:

7-րդ խումբ

Իսպանիա՝ 4- Տրիստան (44), Մորիենտես (78, 83), Մենդիետա (90)
Ավստրիա՝ 0

Բոսնիա՝ 0
Իսրայել՝ 0:

Ավստրիացիների նկատմամբ տարած համոզիչ հաղթանակն իսպանացիներին եզրափակիչի ուղեգիր պարգեւեց: Իսկ ահա 2-րդ տեղի հարցն ամենայն հավանականությամբ կվճռվի հոկտեմբերի 7-ին կայանալիք Իսրայել-Ավստրիա խաղում: Իսկ մինչ այդ ավստրիացիների համար շատ կարեւոր է վաղը սեփական հարկի տակ Բոսնիայի ընտրանու հետ հանդիպումը:

8-րդ խումբ

Լիտվա՝ 0
Իտալիա՝ 0:

Վրաստան՝ 3- Շ. Արվելաձե (34), Ջամարաուլի (53), Իաշվիլի (64)
Հունգարիա՝ 1- Մաթիուշ (42)

Իտալացիները հետաձգեցին ուղեգրի ձեւակերպումը՝ անսպասելիորեն ոչ-ոքի ավարտելով հանդիպումը խմբի ետնապահի հետ: Հաջորդ խաղն իտալացիները կանցկացնեն հոկտեմբերի 6-ին՝ հյուրընկալելով Հունգարիայի հավաքականին:

Նոր գլխավոր մարզչի՝ Ալեքսանդր Չիվաձեի գլխավորությամբ Վրաստանի ընտրանին համոզիչ հաղթանակ տոնեց Հունգարիայի հավաքականի նկատմամբ՝ վերջինիս զրկելով 2-րդ տեղի համար պայքարելու հնարավորությունից:

9-րդ խումբ

Գերմանիա՝ 1- Յանկեր (6)
Անգլիա՝ 5- Օուեն (13, 48, 66), Ջերարդ (45), Հեսկի (73)

Ալբանիա՝ 0
Ֆինլանդիա՝ 2- Տաինիո (57), Կուկի (90):

Անգլիացիներից կրած պարտությունը գերմանացիների համար թերեւս ամենածանրն էր հավաքականի պատմության ընթացքում: Այն կարող է նաեւ ճակատագրական լինել գերմանացիների համար ուղեգրի համար՝ մղվող պայքարում: Գերմանիայի հավաքականին մնացել է անցկացնել մեկ խաղ. հոկտեմբերի 6-ին խմբի առաջատարը կհյուրընկալի ֆիններին: Ինչ խոսք, անգլիացիները, ոգեւորված այս հաջողությունից, ձեռքից բաց չեն թողնի ուղեգիրը նվաճելու հիանալի հնարավորությունը: Դրա համար անհրաժեշտ է հաղթել Ալբանիայի եւ Հունաստանի հավաքականներին, ինչն անգլիացիների ուժերից վեր չէ: Այդ դեպքում Մյունխենում տարած խոշոր հաշվով հաղթանակը որոշիչ դեր կխաղա ուղեգրի բախման հարցում:

Գնդակի համար պայքարում են Դոխոյանն ու Բելամին:

Մրցաշարային աղյուսակներ

1-ին խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռուսաստան	8	5	2	1	11-5	17
2. Սլովենիա	8	4	4	0	13-8	16
3. Հարավսլավիա	8	4	3	1	15-5	15
4. Շվեյցարիա	8	3	2	3	15-8	11
5. Ֆարերներ	8	2	1	5	6-17	7
6. Լյուքսեմբուրգ	8	0	0	8	2-19	0

2-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իռլանդիա	9	6	3	0	19-5	21
2. Պորտուգալիա	8	5	3	0	25-6	18
3. Հոլանդիա	8	4	2	2	21-9	14
4. Էստոնիա	8	2	2	4	10-16	8
5. Կիպրոս	8	2	2	4	12-24	8
6. Անդորրա	9	0	0	9	5-32	

3-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բուլղարիա	8	5	2	1	14-7	17
2. Դանիա	8	4	4	0	14-6	16
3. Չեխիա	8	4	2	2	11-6	14
4. Իսլանդիա	8	4	1	3	14-11	13
5. Հս. Իռլանդիա	8	1	2	5	7-12	5
6. Մալթա	8	0	1	7	2-20	

4-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Շվեդիա	8	6	2	0	15-2	20
2. Թուրքիա	8	5	3	0	14-6	18
3. Սլովակիա	8	3	2	3	7-7	11
4. Մակեդոնիա	8	1	3	4	10-12	6
5. Մոլդովա	8	1	3	4	4-13	6
6. Ադրբեջան	8	1	1	6	3-13	4

6-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բելգիա	6	4	2	0	23-5	14
2. Խորվաթիա	6	3	3	0	10-2	12
3. Շոտլանդիա	6	3	3	0	10-3	12
4. Լատվիա	7	1	1	5	4-14	4
5. Սան Մարինո	7	0	1	6	3-26	1

7-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իսպանիա	7	5	2	0	19-4	17
2. Ավստրիա	6	3	2	1	7-7	11
3. Իսրայել	7	3	2	2	10-6	11
4. Բոսնիա	6	1	2	3	7-10	5
5. Լիխտենշտեյն	6	0	0	6	0-16	0

8-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իտալիա	7	5	2	0	15-3	17
2. Ռումինիա	6	4	0	2	7-6	12
3. Հունգարիա	6	2	2	2	14-10	8
4. Վրաստան	6	2	0	4	9-11	6
5. Լիտվա	7	0	2	5	3-18	2

9-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Գերմանիա	7	5	1	1	14-10	16
2. Անգլիա	6	4	1	1	12-4	13
3. Ֆինլանդիա	6	2	2	2	7-6	8
4. Հունաստան	6	2	0	4	4-10	6
5. Ալբանիա	7	1	0	6	5-12	3

ՖՈՒՏԲՈԼ

Հույսերը չիրականացան

Ֆուտբոլի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականն Ուելսում իր հասակակիցների հետ հանդիպումն ավարտելով ոչ ոքի (1-1), փաստորեն նվազագույնի հասցրեց 2-րդ տեղի համար պայքարելու հնարավորությունները: Ցավոք, մեր հավաքականին չհաջողվեց հաղթել խմբի ետնապահին, որը մինչ այդ տանուլ էր տվել բոլոր 7 խաղերը: Մեր ֆուտբոլիստներից գոլի հեղինակ դարձավ «Կիլիկիայի» կիսապաշտպան Սերգեյ Երզնկյանը:

Իսկ ահա Ուկրաինայի ընտրանին հյուրընկալվելիս 2-1 հաշվով առավելության հասավ Բելառուսի նկատմամբ եւ դարձավ առաջատար՝ շրջանցելով նորվեգացիներին, որոնք Լեհաստանում խոշոր հաշվով (0-3) պարտվեցին:

5-րդ խմբի մրցաշարային աղյուսակն այսպիսի տեսք ստացավ.

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ուկրաինա	8	5	1	2	13-10	16
2. Նորվեգիա	8	5	0	3	19-10	15
3. Լեհաստան	8	4	2	2	14-11	14
4. Բելառուս	8	4	0	4	16-10	12
5. Հայաստան	8	3	2	3	8-14	11
6. Ուելս	8	0	1	7	3-18	1

Եվրոպայի երիտասարդական առաջնության եզրափակիչ փուլի ուղեգիրը նվաճեցին Չեխիայի, Բելգիայի եւ Իտալիայի հավաքականները: Ահա կայացած մյուս հանդիպումների արդյունքները. Շվեյցարիա-Հարավսլավիա՝ 2-2, Սլովենիա-Ռուսաստան՝ 1-3, Իռլանդիա-Հոլանդիա՝ 1-1, Իսլանդիա-Չեխիա՝ 0-1, Մալթա-Բուլղարիա՝ 2-2, Դանիա-Հս. Իռլանդիա՝ 2-0, Սլովակիա-Թուրքիա՝ 0-1, Մոլդովա-Ադրբեջան՝ 1-0, Շոտլանդիա-Խորվաթիա՝ 1-1, Իսպանիա-Ավստրիա՝ 2-0, Ալբանիա-Ֆինլանդիա՝ 3-0, Գերմանիա-Անգլիա՝ 1-2, Լիտվա-Իտալիա՝ 0-3, Վրաստան-Հունգարիա՝ 0-2:

Հանդիպումը կվերախաղարկվի

ՈՒԵՖԱ-ի վճռաբեկ կոմիտեն երկօրյա նիստում քննարկելով «Տիրոլի» բողոքը՝ կապված «Տիրոլ»-«Լոկոմոտիվ» խաղի 73-րդ րոպեին հոլանդացի մրցավարի թույլ տված կոպիտ սխալի հետ, որոշում է կայացրել սեպտեմբերի 8-ին վերախաղարկել հանդիպումը: Վճիռն, իհարկե, արդարացի չէ: «Լոկոմոտիվը», որը հյուրընկալվելիս էլ հաղթել էր մրցակցին (1-0), ստիպված կլինի մեկ անգամ եւս խաղադաշտ դուրս գալ՝ ապացուցելու իր գերազանցությունն ավստրիացիների նկատմամբ: Հիշեցնենք, որ Մոսկվայում դաշտի տերերը հաղթել էին 3-1 հաշվով:

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

Կվիճարկեն Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը

Այսօր Շվեդիայում մեկնարկում է ծանրամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունը: Մեդալների համար մրցավեճի կբռնվեն նաեւ հայ ծանրորդները, որոնք Երեւանում ուսումնամարզական հավաք են անցկացրել եւ լրջորեն են նախապատրաստվել պատասխանատու այդ ստուգատեսին: Հայաստանի հավաքականի կազմում մրցահարթակ դուրս կգան Մակար Թամրազյանը (56 կգ), Արթուր Դանիելյանն ու Արտյոմ Մկրտչյանը (երկուսն էլ՝ 62 կգ), 77 կգ քաշային ծանրորդներ Տիգրան Մարտիրոսյանը եւ Գեւորգ Ալեքսանյանը, ինչպես նաեւ միջին քաշայիններ Ռուդոլֆ Նամալյանը, Տիգրան Քամալյանն ու Գեղամ Աթոյանը: Մարզիչները հույս ունեն, որ մեր դյուցազունները մեդալների հարուստ ավարով կվերադառնան տուն:

Բաժինը վարում է
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Բալաքանի եւ Զաքաթալայի շրջաններում իրավիճակը մնում է լարված

Բաքվում խոսում են «Նոր Ղարաբաղի» մասին

Քրեածին իրավիճակն Ադրբեջանի հյուսիսային շրջաններում, մասնավորապես Զաքաթալայում, սպառնալի չափերի է հասնում, սեպտեմբերի 3-ի համարում գրում է «Զերկալոն»՝ հիշեցնելով այնտեղ ամռան ընթացքում կատարված հանցագործությունները: Այսպես, հունիսի 6-ին Կասեխ գյուղում հրազենից սպանվեցին երկու ճանապարհային ոստիկաններ, երկու օր անց հանցագործության վայր մեկնած օպերատիվ խումբը, որը ղեկավարում էր ոստիկանության հանրապետական վարչության պետի տեղակալ Իլգար Խաֆիեւը, ի առջեւ դրված առաջադրանքն անկարող եղավ կատարել, ավելին՝ փոխհրաձգության ընթացքում օպերատիվ խմբի ղեկավարը սպանվեց: Հունիսի 30-ին երեք անհայտ անձինք զինված հարձակում գործեցին Զաքաթալայում տեղակայված ռազմական բազայի վրա: Հուլիսի 22-ին Բալաքանի շրջանում զինված հարձակման ենթարկվեցին հովիվներ, օգոստոսի 16-ին Զաքաթալայում պայթեցվեց շեյխ Շամիլի կիսանդրին, երեք օր անց անհայտ անձինք հարձակում գործեցին Զաքաթալայի ոստիկանության շրջանային շենքի վրա, հինգ ոստիկաններ փոխհրաձգության ընթացքում վիրավորվեցին: Օգոստոսի 30-ին Զաքաթալայում անհայտ անձը փորձեց ներխուժել «Սունո Երկրորդ» մոթելի տարածք, որտեղ ժամանակավորապես բնակվում են Ադրբեջանի ՆԳ առաջին նախարար Զահիդ Դունյամալիեւը եւ գլխավոր դատախազի առաջին տեղակալ Ռամիզ Ռզաեւը: Մոթելի տարածք ներխուժած զինված հանցագործը պատասխան կրակ բացեց եւ հեռացավ: «Զերկալոն» գրում է, որ Ադրբեջանի հյուսիսային շրջաններում ստեղծված իրավիճակը կամաց-կամաց Բաքվի վերահսկողությունից դուրս է գալիս:

Այս ամենի հետեւում ադրբեջանցի վերլուծաբանները ռուսական հետք են որոնում, հանգելով այն եզրակացության, թե «այս պայթյունավտանգ տարածաշրջանում հետագա իրավիճակը կախված է ադրբեջանա-ռուսական հարաբերություններից»: ՌԴ գիտությունների ակադեմիայի Եվրոպայի ինստիտուտի աշխատակից Դմիտրի Ֆուրմանը հայտարարել է, թե Մոսկվան Կովկասում իրավիճակն ապակայունացնելու համար ունի մի շարք տարբերակներ, որոնցից մեկը Հայաստանին եւ Ադրբեջանին զենքի մատակարարումների վերսկսումն է: «Մեկ այլ հնարավոր տարբերակ է Ադրբեջանում նախկին նախագահ Այազ Մութալիբովին իշխանության բերելը: Ռուսաստանը նաեւ կարող է անջատողականություն հրահրել 170 հազար լեզգիների շրջանում, որոնք համախմբված բնակվում են Ադրբեջանի հյուսիս-արեւելքում՝ Ռուսաստանի սահմանին», նշում է Ֆուրմանը: Ռուս վերլուծաբանը չի հավատում, թե Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ խաղաղ համաձայնագրի ստորագրումը մոտ ապագայում հավանական է:

Ամերիկացի հայտնի փորձագետ Յուրգեն Կոնրադը կարծիք է հայտնել, որ Իրանի եւ ԱՄՆ-ի մերձեցումը միակ հնարավորությունն է, որը թույլ կտա Ռուսաստանին հեռու պահել Կասպիցի ավազանից:

12-15 օրից միջուկային վառելիքը կհասնի Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ էներգետիկայի նախարար Կարեն Գալուստյանի մոսկովյան վերջին այցը նպատակ ուներ լուծելու Հայկական ատոմային էլեկտրակայանի վերաբեռնավորման համար անհրաժեշտ միջուկային վառելիքի խնդիրը, հստակեցնել գազի բնագավառում փոխադարձ պարտքերի եւ պարտավորությունների հարցը: Ի դեպ, նախկինում մատակարարված միջուկային վառելիքի դիմաց ՌԴ-ին ունեցած Հայաստանի պարտքը կազմում է 16,95 մլն դոլար, իսկ վառելիքի նոր խմբաքանակը կարժենա 13,78 մլն դոլար:

Ըստ նախարարության լրատվական կենտրոնի տեղեկատվության, Կ. Գալուստյանը Մոսկվայում տարբեր մակարդակների հանդիպումներ է ունեցել Ատոմային էներգետիկայի նախարարությունում, որոնց ընթացքում հստակեցվել են միջուկային վառելիքի դիմաց վճարման մեխանիզմներն ու առաքման պայմանները: Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել ներկրվող վառելիքի դիմաց վճարումների առաջին մասնաբաժինը՝ 4 մլն դոլար, իրականացնել առաքմանը զուգընթաց: Միջուկային վառելիքի նոր խմբաքանակի դիմաց մնացած 9,78 մլն դոլար վճարումները՝ ՌԴ օրենսդրությանը համապատասխան, կիրականացվեն 90 օրվա ընթացքում:

Այժմ ՀԱԷԿ-ի տնօրեն Ս. Ազատյանը մեկնել է Մոսկվա, որտեղ, ձեռք բերված պայմանավորվածությունների համաձայն, մատակարարների եւ «ՀԱԷԿ» ՓԲ ընկերության միջեւ միջուկային վառելիքի առքուվաճառքի վերաբերյալ կստորագրվի պայմանագիր: Այնուհետեւ ռուսական ներքին ընթացակարգային ձեւակերպումներից հետո, որն, ըստ ամենայնի, կտեւի 12-15 օր, վառելիքը կբերվի Հայաստան:

Հին պարտքերի վերաբերյալ ռուսական կողմի հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել դրանց վերակառուցման եւ մինչեւ 2003 թ. մարելու վերաբերյալ: Ինչ վերաբերում է գազի բնագավառում Հայաստանի պարտավորություններին, ապա այս ուղղությամբ օգոստոսին ամբողջությամբ վճարվել է հուլիսին կատարված գազի մատակարարումների դիմաց, իսկ օգոստոս ամսվա մատակարարումների համար կազմվել է ժամանակացույց, ըստ որի վճարումները կկատարվեն սեպտեմբեր ամսվա ընթացքում՝ յուրաքանչյուր 10 օրը մեկ: Ըստ այդմ մեր հանրապետություն ներկրվող գազի ծավալները կմնան անփոփոխ:

Ձեռք բերված պայմանավորվածություններին, ինչպես տեղեկացնում է էներգետիկայի նախարարության լրատվական կենտրոնը, նպաստել է Մոսկվայում ՀՀ պաշտպանության նախարար Ս. Սարգսյանի հանդիպումը ՌԴ փոխվարչապետ Իլյա Կլեբանովի հետ:

Կալիֆոռնիայում սպանվեց հայ ոստիկան

Լոս Անջելեսի գավառի շերիֆի բաժանմունքում արդեն 17 տարի աշխատող 40 տարեկան մի հայ ոստիկան Ջեյֆ Քյուրեջյան, օգոստոսի 31-ին սպանվել է Սանտա Կլարիտայում զենքի մասին ֆեդերալ օրենքը խախտած մի հանցագործի ձեռքով: Կասկածյալը՝ 35 տարեկան Ջեյմս

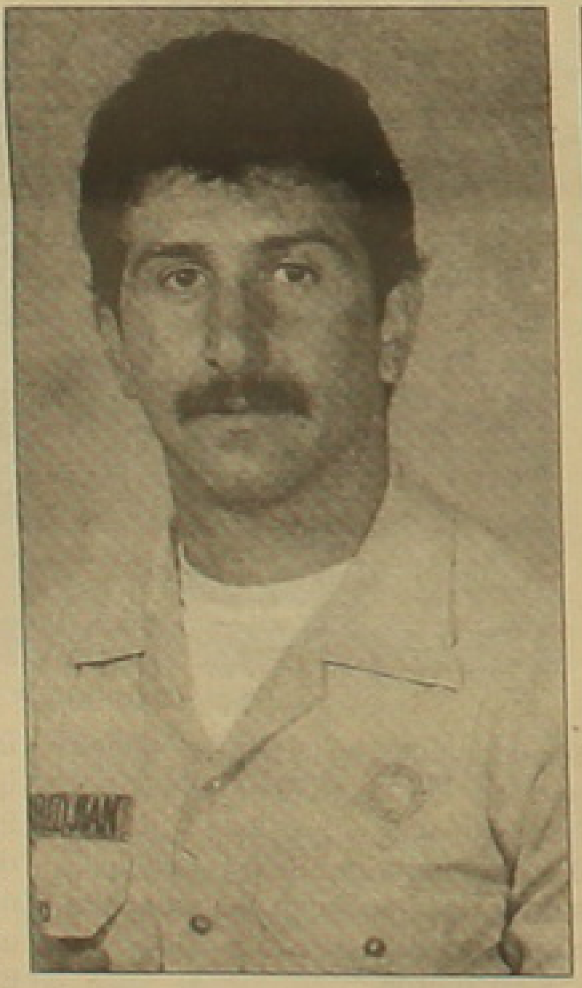

Բեքը, այն պահին, երբ ոստիկանները եկել էին իրեն ձերբակալելու, բարիկադավորվել էր տան 2-րդ հարկում: Կրակը ոստիկանների վրա բացվել է այն պահին, երբ վերջիններն արցունքաբեր գնդակ են արձակել տան ներսը: Սպանվել է հայ ոստիկանը: Կասկածյալը ձերբակալված է:

Թուրքիան «հարձակման» է անցնում Միջին Ասիայում եւ Կովկասում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեքշաբթի օրը Թուրքիայի անվտանգության խորհրդի նիստում քննարկվել է տարածաշրջանում Թուրքիայի դերի բարձրացման ուղղությամբ գործողությունների իրականացման հարցերը:

Ինչպես գրում է թուրքական «Ntvmnsbc» թերթը, Միջին Ասիայի եւ Թուրքական Հանրապետությունների գծով Թուրքիայի պետական նախարար Աբդուլհալուք Չայը հանդես է եկել հայտարարությամբ տարածաշրջանում տիրող իրավիճակի եւ Թուրքիայի դերի վերաբերյալ: Իրանի եւ Ադրբեջանի միջեւ լարված հարաբերություններում Թուրքիայի դերի աճի ուղղությամբ անվտանգության խորհրդում որոշում է ընդունվել էլ ավելի սերտացնել դիվանագիտական հարաբերությունները Միջին Ասիայի եւ թյուրքական հանրապետությունների հետ: Որոշումը ներառում է ոչ միայն տնտեսական եւ քաղաքական մերձեցման հարցեր, այլեւ նախատեսում է նշված պետությունների հետ ռազմական համագործակցություն էլ ավելի խորը հիմքերի վրա: Որոշման մեջ մասնավորապես նշվում է, որ Թուրքիան բացի Հայաստանից, Կովկասի եւ Միջին Ասիայի մնացած բոլոր հանրապետությունների հետ առեւտրական եւ ռազմական պայմանագրեր ունի, իսկ Ղրղզստանում եւ Ուզբեկստանում նույնիսկ սատարում է ահաբեկչության դեմ պայքարին: Իսկ թուրքական թերթը նշում է, որ Իրանի եւ Ադրբեջանի միջեւ լարված հարաբերությունների պայմաններում Թուրքիան ամբողջովին սատարում է վերջինիս: Ադրբեջանին իր աջակցությունն է պատրաստ հայտնել նաեւ ԱՄՆ-ը, գրում է «Ntvmnsbc»-ը:

CALIFORNIA PIZZA

Վայելեք ռոմանտիկ լճափի զարնջոսը
ճաշատեսակներ
պիցցաներ
սենդվիչներ
աղցաններ

Այցելեք ԱԲՈՎՅԱՆ 21 և կիամոզվեք
Առաքման համար՝
Հեռ: 543-100 և 586-395

Jager BEER

Հայտարարություն

Advanced Engineering Associates International կազմակերպությունը, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) «Հայաստանի էներգաէֆեկտիվություն, Ղեկավարում սպառման կողմից եւ Վերականգնվող էներգիայի ծրագրի» շրջանակներում կազմակերպում է ջերմամատակարարման եւ էներգաէֆեկտիվության բարելավման ցուցադրական ծրագրեր: Բոլոր հետաքրքրված մասնավոր ESCO (էներգո ծառայության) կազմակերպությունները կարող են իրենց աշխատանքային փորձի մասին տեղեկությունները (գրանցումը Պետռեգիստրում, իրականացված ծրագրերը, ծրագրերի քանակը եւ ընդհանուր բնութագիրը) եւ հայտն ուղարկել Advanced Engineering Associates International կազմակերպության փոխտնօրեն Գուրգեն Մելիքյանի էլ. փոստի հասցեով՝

amaeai@arminco.com:

Վերջին ժամկետը՝ 10 սեպտեմբերի, 2001 թ.

«Անիտուր»

տուրիստական գործակալությունը հոկտեմբերի 14–22-ը կազմակերպում է ուխտագնացություն դեպի Մեծ Առաքելոց վանք, որտեղ թաղված են Մովսես Խորենացին, Դավիթ Անհաղթը, Ղազար Փարպեցին, Եզնիկ Կողբացին: Ուխտագնացությունը նվիրվում է Թարգմանչաց տոնին:

Շրջագայության ընթացքում դուք կտեսնեք նաեւ Կարսը, Անին, Իգդիրը, Բայազետը, քրիստոնեության ընդունման վայր Բագավանը, Վանը, Աղթամար կղզին, Նեմրութ սարը, Բիթլիսը, Մուշը, Խնուսը, Էրզրումը, Ալաշկերտը, Սարիղամիշը, Արդահանը:

Սա իսկապես բացառիկ հնարավորություն է: Ձեր օրացույցի այս 8 օրը նվիրեք Ձեզ՝ ապրելով շրջագայություն, անջնջելի տպավորություններ:

Շտապեք, Հայաստանի քաղաքացիների համար հայտերի ընդունման վերջին ժամկետը սեպտեմբերի 10-ն է:

Հասցեն՝ «Անիտուր», Խորենացու 26, 2-րդ հարկ
Հեռ. 52-78-50, 55-75-03

ԱՆԻՏՈՒՐ

Ամեն հայ իր հոգու խորքում փայփայում է մի երազանք՝ իր աչքերով տեսնել հնագույն Վանն ու Անին, Աղթամար կղզին, Մուշն ու Սասունը, Կարսն ու Իգդիրը, Սարիղամիշն ու Արդահանը, Սուլուխի կամուրջն ու Էրզրումը, Բայազետը, Բագավանն ու Նպատ լեռը, ուր 301 թ. քրիստոնեությունն ընդունվեց որպես պետական կրոն:

Այդ երազանքն այսօր կարող է դառնալ իրականություն՝ «Անիտուր» տուրիստական գործակալությունը քրիստոնեության պետականորեն ընդունման 1700-ամյակի կապակցությամբ կազմակերպում է 8–10-օրյա շրջագայություն այդ պատմական վայրերը:

Ո՞ր մի հայը չի օգտագործի իր կարոտը փարատելու այս բացառիկ հնարավորությունը: Այցելեք եւ վայելեք Վանի հողի շունչը, Անիի կարոտաբաղձ կանչը, հեռու ու մոտիկ Կարսն ու Իգդիրը:

«Անիտուր», եւ պատմության փակ դռները բացվում են:

Հասցեն՝ Խորենացու 26, 2-րդ հարկ
Հեռ. 52-78-50, 55-75-03

@rminco
Global Telecommunications

ՆՈՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
- Ինֆորմացիայի վերականգնում
- Համակարգչային սարքավորումների վերանորոգում

ՆՈՐ ԳՆԵՐ, ՆՈՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԻՆՏԵՐՆԵՏ քարտի օգտագործում 20% ցածր գներով
- Գիշերայինը՝ ամսական $ 20
- Շուրջօրյան՝ ամսական $ 50
- Էլ. փոստը՝ ամսական $ 10

Հեռ.՝ 52-43-51, 52-63-26
E-mail: support@arminco.com
WEB: http://www.arminco.com

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 31. 08. 2001 Գինը՝ 100 դրամ